

Державний вищий навчальний заклад
«Українська академія банківської справи Національного банку України»
Кафедра фінансів

КОНКУРСНА РОБОТА

на тему:

«Управління формуванням та рухом грошових
КОШТІВ»

Підготував студент групи Ф–52
Лиштван В.

Суми – 2009

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ РУХОМ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	5
1.1 Значення, мета та основні принципи управління грошовими потоками підприємства.....	5
1.2 Характеристика етапів управління грошовими потоками підприємства.....	6
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ РУХУ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ ВАТ «НАСОСЕНЕРГОМАШ»	9
2.1 Загальна характеристика діяльності ВАТ «Насосенергомаш»	9
2.2 Загальна оцінка фінансового стану підприємства.....	11
2.3 Аналіз руху грошових коштів за видами діяльності підприємства....	16
РОЗДІЛ 3 ФОРМУВАННЯ ЄДИНОГО УЗАГАЛЬНЮЮЧОГО ПІДХОДУ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ В АСПЕКТІ УПРАВЛІННЯ НИМИ	22
3.1 Коефіцієнтний метод аналізу грошових потоків підприємства в аспекті управління ними	22
3.2 Застосування узагальненого підходу з метою оптимізації управління грошовими потоками на підприємстві ВАТ «Насосенергомаш»	25
ВИСНОВКИ.....	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	30
ДОДАТКИ.....	34

ВСТУП

В сучасних ринкових умовах суб'єктам господарювання надається повна самостійність в прийнятті та реалізації управлінських рішень, підвищується їх економічна та юридична відповідальність за результати господарської діяльності. Об'єктивно зростає значення фінансової стійкості господарюючих суб'єктів.

Однією з головних умов нормального функціонування є забезпечення стабільності грошових позицій підприємства. Щоб визначити стратегію бізнесу, ефективно управління фінансовими ресурсами, недостатньо лише оцінити фінансовий стан підприємства, прорахувати його майбутні прибутки та збитки. Кожен керівник повинен бути впевнений у тому, що на рахунку підприємства є саме стільки коштів, скільки необхідно на даний момент для забезпечення функціонування основної діяльності, погашення зобов'язань, здійснення соціального захисту працівників.

Тому управління формуванням грошових потоків є одним з основних напрямків фінансового аналізу на підприємстві.

Управління формуванням грошових потоків охоплює головні напрямки діяльності підприємства, включаючи управління необоротними та оборотними активами, власним та позиковим капіталом. Грошові кошти є зв'язковою ланкою між активами підприємства та його пасивами, за їх допомогою можна регулювати ліквідність балансу, управляти поточними витратами в процесі виробництва та реалізації готової продукції.

В умовах інфляції та кризи неплатежів оптимізація грошових потоків є найбільш актуальним завданням в управлінні фінансами. Тому важливість і актуальність проблеми ефективного формування грошових потоків були основними критеріями при виборі теми даної роботи.

Отже, метою роботи є дослідження основ формування грошових потоків, управління ними на підприємстві.

Питання сутності грошових потоків та методів формування та управління ними з різним ступенем теоретичного та практичного висвітлення розглянуто в багатьох іноземних перекладних виданнях: В. Ковальова, Дж. К. Ван Хорна, Є. Брігхема, Е. Нікбахта, Є. Стоянової, І. Балабанова, Т. Райса та інших.

Об'єктом дослідження є відкрите акціонерне товариство „Насосенергомаш”.

Відповідно до мети дослідження були поставлені такі завдання:

- визначити сутність грошових потоків підприємства та їх класифікацію;
- розкрити значення формуванням грошових потоків та окреслити основні принципи його здійснення;
- дослідити етапи формування грошових потоків;
- охарактеризувати загальну діяльність ВАТ „Насосенергомаш”;
- провести оцінку фінансового стану підприємства;
- здійснити аналіз грошових потоками ВАТ „Насосенергомаш”;
- визначити коло заходів оптимізації грошових потоків та ефективності управління рухом грошових коштів.

Проведені дослідження ґрунтуються на основі законодавчих та нормативних документів, що регламентують рух грошових коштів, даних періодичних видань, монографій.

При написанні роботи використовувалися такі методи: економіко-статистичний, монографічний, коефіцієнтний, порівняльний аналіз, експертні оцінки, метод наукової дедукції та синтезу.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ РУХОМ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1 Значення, мета та основні принципи управління грошовими потоками підприємства

Управління грошовими потоками є одним з найважливіших напрямків діяльності фінансового менеджера. Воно включає в себе розрахунок часу обороту грошових коштів (фінансовий цикл), аналіз грошових потоків та їх прогнозування, визначення оптимального рівня грошових коштів, складання планів (бюджетів) грошових коштів.

Фінансове забезпечення покриття потреби підприємства у капіталі, а також дотримання своєчасності виконання поточних зобов'язань суб'єкта господарювання залежить від його можливості та спроможності формувати у визначений момент часу необхідний фонд грошових коштів із заданою абсолютною величиною, кількісним вираженням такої характеристики підприємства є рівень його ліквідності (як можливість швидкого формування фонду грошових коштів без значних фінансових втрат) та платоспроможності (як можливість своєчасного та повного погашення зобов'язань). Підтримання належного рівня платоспроможності та ліквідності суб'єкта господарювання досягається шляхом відповідної організації руху грошових потоків у часі та просторі – управлінням грошовими потоками підприємства. Сукупність методів та форм, що використовуються суб'єктом господарювання для організації руху грошових коштів у часі та просторі відповідно до визначених критеріїв та цілей, називається моделлю управління грошовими потоками підприємства.

Наявність грошових коштів тісно пов'язана з прибутком і рухом оборотного капіталу. Якщо підприємство працює стабільно, випускає та реалізує рентабельну продукцію, одержує прибуток, то це – важлива передумова доброї якості потоку грошових коштів.

Зміст управління потоками грошових коштів залежить від оптимізації фінансових потоків і структури капіталу підприємства. Грошові потоки повинні

бути узгоджені між собою таким чином, щоб зберегти ліквідність (фінансову рівновагу) і при цьому уникнути надлишкової (нерентабельної) ліквідності. Тільки за такої умови процес виробництва може відбуватися без перешкод.

Процес управління грошовими потоками підприємства базується на певних принципах: інформаційної достовірності, забезпечення збалансованості, забезпечення ефективності, забезпечення ліквідності. З врахуванням цих принципів організовується конкретний процес управління грошовими потоками підприємства.

Значення ефективного управління грошовими потоками полягає в певних аспектах. Саме грошові потоки обслуговують усі господарські операції. Ефективне управління грошовими потоками забезпечує фінансову рівновагу підприємства в процесі його стратегічного розвитку. Раціональне формування грошових потоків сприяє підвищенню ритмічності здійснення операційного циклу підприємства. Ефективне управління грошовими потоками дозволяє скоротити потребу в позиковому капіталі, знизити залежність темпів розвитку підприємства від позикового капіталу. Управління грошовими потоками підприємства є важелем прискорення обороту капіталу підприємства. Через ефективне управління грошовими потоками забезпечується зниження ризику неплатоспроможності підприємства. Навіть у підприємств, що працюють успішно, мають прибуток, може виникнути проблема неплатоспроможності внаслідок незбалансованості грошових потоків у часі.

Ефективне управління грошовими потоками дозволяє зменшувати розмір страхових залишків грошових коштів і використовувати тимчасово вільні грошові кошти як капітал.

1.2 Характеристика етапів управління грошовими потоками підприємства

Основною метою управління грошовими потоками підприємства є забезпечення фінансової рівноваги підприємства у процесі його розвитку

шляхом збалансування обсягів надходження та витрачання грошових коштів та їх синхронізація у часі.

Процес управління грошовими потоками підприємства послідовно охоплює такі основні етапи:

- забезпечення повного та достовірного обліку грошових потоків підприємства та формування необхідної звітності;
- аналіз грошових потоків підприємства у попередньому періоді;
- оптимізація грошових потоків підприємства;
- планування грошових потоків підприємства у розрізі різних їх видів;
- забезпечення ефективного контролю грошових потоків підприємства.

Етап забезпечення повного та достовірного обліку грошових потоків та формування необхідної звітності покликаний реалізувати принцип інформаційної достовірності. Основна мета організації обліку та формування відповідної звітності, що характеризує грошові потоки підприємства різних видів, є забезпечення фінансових менеджерів необхідною інформацією для проведення всебічного їх аналізу, планування та контролю.

Другим етапом управління грошовими потоками є аналіз грошових потоків, який пов'язаний із з'ясуванням причин, які вплинули на збільшення (зменшення) притоку грошових коштів та збільшення (зменшення) їх відтоку. Основною метою аналізу грошових потоків підприємства є визначення рівня достатності формування грошових коштів, ефективності їх використання, а також збалансування додатного та від'ємного грошових потоків підприємства за обсягами та у часі.

Особлива увага на цьому етапі аналізу приділяється «якості чистого грошового потоку» – узагальнюючій характеристиці структури джерел формування даного показника. Одним з аспектів аналізу, що здійснюється на даному етапі, є визначення достатності чистого грошового потоку, який генерується підприємством, з позиції фінансування його потреб. З цією метою використовується коефіцієнт достатності чистого грошового потоку підприємства (додаток Л). З метою усунення впливу господарського циклу,

розрахунок коефіцієнту достатності чистого грошового потоку підприємства рекомендується здійснювати за три останні роки.

Наступним кроком після аналізу грошових потоків є використання поточних заходів, спрямованих на оптимізацію таких потоків через вплив на фінансовий цикл підприємства.

На четвертому етапі аналізу досліджується синхронність формування додатного та від'ємного грошових потоків у розрізі окремих інтервалів звітного періоду; розглядається динаміка залишків грошових активів підприємства, що відображує рівень даної синхронізації і забезпечує абсолютну платоспроможність.

На п'ятому етапі визначається ефективність грошових потоків підприємства. Узагальнюючим показником такої оцінки виступає коефіцієнт ефективності грошового потоку підприємства. Певну уяву про рівень ефективності грошового потоку дозволяє отримати і коефіцієнт реінвестування чистого грошового потоку.

На останньому етапі управління відбувається контроль за виконанням встановлених планових завдань щодо формування обсягу грошових коштів та їх витрачанням за передбаченими напрямками; рівномірністю формування грошових потоків у часі; ліквідністю грошових потоків та їх ефективністю. Дані показники контролюються в процесі моніторингу поточної фінансової діяльності підприємства.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ РУХУ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ ВАТ «НАСОСЕНЕРГОМАШ»

2.1 Загальна характеристика діяльності ВАТ «Насосенергомаш»

ВАТ «Насосенергомаш» – провідне промислове підприємство України, лідер енергетично-насосного машинобудування світового рівня, флагман науково-дослідницької та дослідно-конструкторської роботи в галузі атомного та енергетичного машинобудування.

Сьогодні підприємство має все необхідне для створення найскладнішого насосного устаткування: власну конструкторську базу, добре оснащене виробництво з сучасними технологіями, випробувальні стенди. Це дозволяє постійно удосконалювати серійну продукцію, оперативно створювати і впроваджувати у виробництво нові машини, які відповідають зростаючим потребам ринку.

Але розглянемо більш детально загальну фінансово-господарську характеристику ВАТ «Насосенергомаш». Проаналізуємо загальні основні фінансово-економічні показники діяльності підприємства, розглянувши які можна досить швидко зробити поверхневий висновок про рівень інвестиційної привабливості та прибутковості даного підприємства для особи, що є власником акцій даного емітента, або ж збирається ним стати, або кредитного експерта банку.

Виходячи з розрахованих фінансових показників, ми можемо зробити висновки щодо стану господарської діяльності ВАТ «Насосенергомаш».

Слід зазначити, що валовий прибуток підприємства за період з 2006 по 2008 р.р. збільшився більше ніж в 3 рази, в абсолютному розмірі на 24002,0 тис. грн. Це збільшення пояснюється значним зростанням обсягів реалізації продукції та наданням широкого кола послуг по ремонту і обслуговуванню агрегатів.

В результаті цього відбулося збільшення виручки від реалізації в 2008 році в порівнянні з 2006 р. на 63,24 %, тобто на 41387 тис. грн. Результатом цих позитивних зрушень є те, що чистий прибуток підприємства зріс за період, що аналізується, на 12013 тис. грн. Що є значним досягненням підприємства з погляду на те, що ще в 2006 році підприємство було збитковим. Таким чином, можна зробити висновок, що фінансово-збутова стратегія підприємства є вірною, і входження в міжнародний консорціум «Гідромаш» було виправданим і принесло позитивні результати з точки зору розширення ринків збуту, збільшення кількості замовлень тощо.

Деяке занепокоєння викликає стан основних засобів підприємства. Протягом 2005 – 2008 років відбувалось поступове зменшення їх обсягів. В 2006 – 2008 роках зменшення розміру основних фондів склало 436 тис. грн. (на 1,87 %). В свою чергу, нарахування амортизаційних відрахувань перевищує низькі темпи оновлення основних засобів підприємства. Менеджменту підприємства в даній ситуації можна порекомендувати збільшити частку нерозподіленого прибутку на оновлення, використати можливість переконати акціонерів в необхідності реінвестицій в підприємство. Оскільки поступово темпи старіння високотехнологічного обладнання будуть збільшуватися, і можлива ситуація, що отримані прибутки не зможуть перекрити експлуатаційні збитки, результатом чого постануть простой обладнання та технологічних ліній, недоотримання прибутку.

Для уявлення про взаємозв'язок середньооблікової чисельності працюючих та середньорічного розміру (вартості) основних засобів ми можемо розрахувати показник фондоозброєності. У 2007 році даний показник склав 26,97 грн. – тобто 26,97 грн. припадає на 1 працівника підприємства. Цей показник за 2005 – 2007 роки збільшився на 17,28%.

Таким чином, ВАТ «Насосенергомаш» в 2007 році стало прибутковим, дана тенденція продовжилася і в 2008 році. Покращенню ситуації сприяло зростання обсягів реалізації продукції, що збільшило обсяги грошових надходжень на підприємстві. Основною проблемою на підприємстві слід вважати недостатні темпи оновлення основних засобів, знос та старіння

обладнання. Оптимізація собівартості продукція досягалася частково завдяки скороченню трудових ресурсів ВАТ «Насосенергомаш», що покращило загальний рівень фондоозброєності на підприємстві за рахунок того, що темпи скорочення кількості працюючих є більшими, ніж темпи зниження розміру основних засобів. Також відбулося зростання розміру заробітної плати за рахунок скорочення робітників і нормативного збільшення мінімальної заробітної плати державою. Все це свідчить про нормалізацію діяльності підприємства, ефективне використання наявних ресурсів підприємства, що, в свою чергу, дозволило підприємству перейти із складу збиткових і посісти належне місце серед підприємств галузі.

2.2 Загальна оцінка фінансового стану підприємства

Особливого значення набуває своєчасна та об'єктивна оцінка фінансового стану підприємства, оскільки жоден власник не повинен нехтувати потенційними можливостями збільшення прибутку (доходу) фірми, які можна виявити тільки на підставі своєчасного об'єктивного аналізу фінансового стану підприємства.

Метою оцінки фінансового стану підприємства є пошук резервів підвищення рентабельності виробництва, зміцнення комерційного розрахунку як основи стабільної роботи підприємства і виконання ним зобов'язань перед бюджетом, банком та іншими установами.

Оцінка фінансового стану ВАТ «Насосенергомаш» здійснювалася на основі даних фінансової звітності підприємства за 2006, 2007 та 2008 рр., яка подана у додатках А, Б, В.

На першому етапі аналізу фінансового стану варто приділити увагу аналізу динаміки зміни валюти балансу та виручки від реалізації (таблиця 2.1).

Таблиця 2.1 – Аналіз динаміки валюти балансу та виручки від реалізації продукції ВАТ «Насосенергомаш» за 2006 – 2008 рр.

Показник	Рік		
	2006	2007	2008
Валюта балансу, тис. грн.	79501,00	109526,00	121465
Виручка від реалізації, тис. грн.	65446,00	96273,00	106833
Абсолютне відхилення валюти балансу від попереднього року, тис. грн.	-11818,00	30025,00	11939
Коефіцієнт зростання валюти балансу	0,87	1,38	1,11
Абсолютне відхилення виручки від реалізації від попереднього року, тис. грн.	-3590,00	30827,00	10560
Коефіцієнт зростання виручки від реалізації	0,95	1,47	1,11

Аналізуючи дані показники, перш за все, слід відмітити складне становище підприємства в 2006 році. Відбулося зменшення розміру основних статей балансу, в активі зменшилися основні засоби, незавершене виробництво, дебіторська заборгованість, в пасиві – короткострокові кредити банків, інші поточні зобов'язання; нерозподілений прибуток відсутній; спостерігалось загальне скорочення капіталу підприємства на 13 %. Значну роль в цьому скороченні відіграло і зменшення виручки від реалізації – на 3590 тис. грн. (5 %) в порівнянні з попереднім роком.

Для подальшого поглибленого вивчення фінансового стану підприємства необхідно розрахувати та проаналізувати ряд фінансових показників, які за сучасними методиками їх розрахунку дозволяють з високою точністю його відобразити. Найчастіше використовуються такі групи показників, як показники майнового стану підприємства, ліквідності підприємства, фінансової стійкості, ділової активності, рентабельності. В основі їх розрахунку полягає ретроспективний аналіз. Оцінка фінансового стану підприємства в умовах ринкових відносин особливо важлива для вирішення проблем конкуренції і фінансової стабільності, надійності підприємства як партнера; зростає потреба в оцінці фінансового стану та аналізу ліквідності (платоспроможності) підприємства.

На першому етапі проведення коефіцієнтного аналізу фінансового стану підприємства слід розрахувати показники майнового стану, проаналізувати динаміку зміни період, що аналізується.

Таблиця 2.2 – Аналіз показників майнового стану

ВАТ «Насосенергомаш» за 2006 – 2008 рр.

Показник	Рік			Відхилення 2008 р. до 2006 р.		Відхилення 2008 р. до 2007 р.	
	2006	2007	2008	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,626	0,628	0,645	0,019	103,01	0,002	102,6
Коефіцієнт придатності	0,374	0,372	0,355	-0,019	94,96	-0,002	95,55
Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,026	0,054	0,039	0,013	150	0,028	72,2
Коефіцієнт вибуття основних засобів	0,030	0,012	0,011	-0,019	36,7	-0,018	91,67
Коефіцієнт приросту основних засобів	-0,004	0,042	0,040	0,044	-1000	0,046	95,23
Рентабельність основних засобів	-0,042	0,190	0,150	0,192	-357,678	0,232	78,88

Після аналізу наведених коефіцієнтів можна зробити висновки, що майновий стан підприємства потребує уваги з боку керівництва підприємства. Необхідно проваджувати певні дії спрямовані на оновлення основних засобів підприємства, оскільки ситуацію коли більше 50 % обладнання підприємства є зношеним та застарілим, тобто всього 35,5 % обладнання є придатним до експлуатації, неможна назвати позитивною. Потрібно, щоб оновлення основних засобів було не 3,9 % як в 2008 році, а хоча б на рівні 10 % щоб компенсувати старіння обладнання і мати деякі перспективи переозброєння підприємства, оскільки якщо цього не здійснювати, то теперішнє енергозатратне морально та фізично застаріле обладнання в недалекому майбутньому не дозволить підприємству випускати конкурентоспроможну продукцію через збільшення ремонтних витрат, витрат на поточне обслуговування.

Наступним етапом аналізу фінансового стану підприємства є аналіз ліквідності. Ліквідність підприємства – це можливість у практичній ситуації, що склалася, погасити всі свої зобов'язання перед контрагентами, банками, акціонерами та іншими суб'єктами підприємницької діяльності. При аналізі ліквідності підприємства поряд з розрахунком ряду коефіцієнтів важливе місце посідає аналіз ліквідності балансу.

В ході аналізу ліквідності балансу потрібно, перш за все, проаналізувати активи за ступенем ліквідності (таблиця И.4).

Таким чином, можна стверджувати, що за аналізований період ліквідність активів підприємства зростає. Цьому сприяло зменшення розміру активів, що важко реалізуються, незначне збільшення розміру грошових коштів. Також слід звернути увагу на те, що більшу частку в структурі активів, що швидко реалізуються, складає готова продукція і дебіторська заборгованість. Тому підприємству необхідно більш інтенсивно продвигати свою продукцію на ринок, покращувати її якість тощо. Потрібно приділити більшу увагу інкасації дебіторської заборгованості, адже її наявність погіршує рівень ліквідності підприємства.

Проаналізуємо пасиви підприємства за строками погашення зобов'язань (таблиця И.5).

Тепер зіставивши відповідні показники, ми можемо зробити висновки щодо ліквідності балансу ВАТ «Насосенергомаш» (додаток И). Баланс вважається абсолютно ліквідним, якщо: $A_1 > П_1$; $A_2 > П_2$; $A_3 > П_3$; $A_4 \leq П_4$. Остання нерівність є умовою мінімальної ліквідності балансу.

Як бачимо, за аналізований період дані нерівності повністю жодного разу не виконувались, а це значить, що баланс підприємства не є абсолютно ліквідним. У підприємства в 2006 році високоліквідні активи не покривали суму найбільш строкових зобов'язань. У 2007 році виник брак активів, що швидко реалізуються, оскільки вони не перекрыли короткострокові зобов'язання підприємства. У 2008 році виникла ситуація аналогічна 2006 року.

Але умова мінімальної ліквідності дотримана, необоротні активи підприємства повністю перекрываються джерелами їх формування, саме тому ми можемо зробити висновок, що ліквідність балансу підприємства знаходиться на середньому рівні.

Наступним кроком проведення оцінки ліквідності є розрахунок коефіцієнтів ліквідності (таблиця И.6). Проаналізувавши дані показники, можна дійти висновку, що підприємство може розрахуватися за своїми поточними зобов'язаннями тільки при умові реалізації частини активів, які повільно

реалізуються, що є умовою мінімальної фінансової стійкості. А це свідчить про наявність ризику неплатоспроможності підприємства.

Наступним етапом аналізу фінансового стану підприємства є розрахунок та аналіз показників фінансової стійкості підприємства (таблиця И.7). Підсумовуючи результати розрахунків, можна сказати, що ВАТ «Насосенергомаш» є абсолютно фінансово стійким підприємством та спроможне забезпечити запаси і витрати. Наступними в аналізі фінансового стану підприємства є показники ділової активності підприємств (таблиця И.8).

Таким чином, за аналізований період ВАТ «Насосенергомаш» вдосконалив стан ділової активності підприємства. Основними позитивними моментами є зменшення періоду обертання кредиторської заборгованості, основних засобів, власного капіталу. Загальна тенденція до прискорення обертання спостерігається також стосовно строку обертання активів та дебіторської заборгованості, незважаючи на деяке зменшення цих показників у 2008 році. Негативним є збільшення періоду обертання матеріальних запасів за рахунок збільшення обсягу запасів, що також вплинуло на збільшення операційного і фінансового циклів. Загалом, ділова активність підприємства знаходиться на достатньо високому рівні. Наступним етапом аналізу фінансового стану підприємства є розрахунок показників рентабельності (таблиця И.9).

Таким чином, розглянувши і проаналізувавши всі показники аналізу фінансового стану підприємства, ми можемо зробити такі висновки.

За період з 2006 по 2008 року підприємство перейшло в розряд прибуткових і посіло належне місце в галузі як доволі конкурентоздатний виробник енергетичного обладнання. В 2007 – 2008 рр. значно підвищились обсяги виробництва в порівнянні з 2006 роком, але відбулося деяке зниження приросту виробництва в 2008 році.

Майновий стан підприємства є проблемою ВАТ «Насосенергомаш», оскільки рівень зношеності обладнання перевищує 64 %, а темпи оновлення не є достатніми. Спрямувавши певні кошти на переозброєння підприємства, можливо знизити собівартість продукції за рахунок використання

енергозберігаючого обладнання, зменшення витрат на обслуговування і ремонт обладнання тощо.

Головна проблема ліквідності підприємства полягає в тому, що воно може повністю розрахуватися за своїми зобов'язаннями тільки реалізувавши певну частку активів, що повільно реалізуються (протягом року). Також недостатнім є рівень грошових коштів підприємства, що не дозволяє в повному обсязі за рахунок власних коштів фінансувати поточну діяльність підприємства.

Також підприємству слід звернути увагу на збутову політику, оскільки лєвова частка продукції реалізується в Росію, підприємство стає залежним від даного споживача, і кон'юнктурно-політичні коливання можуть поставити під загрозу стабільність діяльності ВАТ «Насосенергомаш».

Отже, ВАТ «Насосенергомаш» є фінансово стійким підприємством, яке спроможне забезпечити запаси і витрати, не допускати невиправданої кредиторської заборгованості та своєчасно розраховуватись за своїми зобов'язаннями. Значно підвищився рівень ділової активності ВАТ «Насосенергомаш». Відбулося зменшення періоду обертання кредиторської заборгованості, основних засобів, власного капіталу, активів та дебіторської заборгованості. Негативним є збільшення періоду обертання матеріальних запасів за рахунок зростання обсягів запасів, що також вплинуло на збільшення операційного і фінансового циклів. Показники рентабельності також свідчать про високу ефективність функціонування підприємства в 2007 – 2008 роках.

2.3 Аналіз руху грошових коштів за видами діяльності підприємства

Аналіз грошових потоків має на меті з'ясувати достатність грошових потоків для підтримки стабільної платоспроможності підприємства, а також визначити причини, які вплинули на збільшення чи зменшення надходження та вибуття грошових коштів. Оцінку грошових потоків доцільно проводити за двома напрямками: аналіз абсолютних значень грошових показників та аналіз

відносних показників грошових потоків.

У ході першого напрямку розглянемо вхідні і вихідні грошові потоки у розрізі різних видів діяльності.

Основою розрахунку загального грошового потоку є операційний грошовий потік, який характеризує величину чистих грошових потоків, що утворюються в результаті операційної діяльності. Одним із джерел формування вхідного грошового потоку в межах операційної діяльності є прибуток від звичайної діяльності до оподаткування.

При непрямому методі складання звіту про рух грошових коштів відбувається його коригування на негрошові операції, що дозволяє уникнути завищення чи заниження руху грошових коштів у результаті операційної діяльності.

Найбільшою статтею, за якою відбувається зміна прибутку, є амортизація необоротних активів. Оскільки нарахування амортизації є витратами, які зменшують прибуток підприємства, але не призводять до витрачання його коштів, суму амортизації додають до прибутку. У 2007 році її розмір становив 2418 тис. грн., що на 8 тис. грн. менше, ніж у минулому році. У 2008 році розмір амортизації зменшився на 2 %.

Іншими коригуючими статтями, що збільшили прибуток у 2008 році, були збиток від неопераційної діяльності, що склав 467 тис. грн. та витрати на сплату відсотків у розмірі 1088 тис. грн. Негативно вплинуло на прибуток зменшення прибутку від нереалізованих курсових різниць на 5 тис. грн. У 2008 році збитки від нереалізації курсових різниць і неопераційної діяльності підвищили прибуток на 462 тис. грн.

Таким чином, у результаті врахування негрошових операцій відбулося збільшення прибутку від звичайної діяльності до оподаткування у 2008 році на 3916 тис. грн.; у 2006 р. – на 4092 тис. грн.; у 2007 р. – на 4925 тис. грн.

Рух грошових коштів у результаті операційної діяльності можна розглядати як критерій оцінки внутрішнього потенціалу фінансування підприємства.

Аналіз руху грошових коштів від операційної діяльності наведений у

додатку И (таблиця И.10). Прибуток від операційної діяльності як початкове джерело надходження грошових коштів має позитивну тенденцію до зростання. Так у 2007 році приріст прибутку становив 62 тис. грн. або 2,35 %. Наступного ж року сума прибутку становила 19494 тис. грн., що на 654 % більше, ніж у попередньому періоді.

За даними таблиці И.10 можна побачити, що операційний прибуток спрямовується на поповнення оборотних активів та витрати майбутніх періодів, поточні зобов'язання, що формує вихідний грошовий потік. Вхідний грошовий потік у розрізі операційної діяльності у 2006–2008 роках формує зменшення поточних зобов'язань та відсотків.

Перевищення видатків над надходженнями протягом аналізованого періоду призвело до негативного значення грошових коштів від операційної діяльності у 2006 та 2008 роках. За останній рік різниця становила 29347 тис. грн.

Сплачені відсотки і податок на прибуток зменшують грошові кошти від операційної діяльності. У зв'язку з додатковим залученням позикових коштів підприємство більше сплачує за їх використання. Так у 2008 році виплати становили 1088 тис. грн. Сума податку на прибуток зменшується протягом аналізованого періоду і становить 2007 тис. грн. за останній звітний рік.

Отже, за результатами операційної діяльності підприємство має від'ємне значення руху грошових коштів, що є негативним результатом.

Рух коштів від інвестиційної діяльності дає можливість оцінити ефективність інвестиційних вкладень. Операції, пов'язані з інвестиційною діяльністю, представлені у таблиці И.11.

У 2006 році фінансування необоротних активів на суму 1707 тис. грн. сприяло відтоку грошових коштів і, як результат, був сформований від'ємний чистий грошовий потік на рівні – 1535 тис. грн., на зменшення відтоку вплинули реалізація необоротних активів на суму 170 тис. грн. та отримані відсотки у розмірі 2 тис. грн. За аналізований період прослідковується тенденція до збільшення загального відтоку грошових коштів і в підсумку отримано від'ємний чистий рух грошових коштів на рівні – 3585 тис. грн.

Таким чином, модернізація необоротних активів призвела до негативного значення чистого руху грошових коштів від інвестиційної діяльності. Для визначення рівня зовнішнього фінансування проаналізуємо рух коштів від фінансової діяльності (таблиця И.12).

Підприємство з 2006 року активно залучає позикові кошти для забезпечення своєї діяльності. У 2008 році їх сума досягла 55888 тис. грн., що майже вдвічі більше, ніж попереднього року. Також підприємство намагається ефективно використовувати вихідні грошові потоки, відбувається суттєве погашення позик. Вихідний грошовий потік також зменшується за рахунок сплачених дивідендів та інших платежів. Найбільша сума виплачених дивідендів склала 651 тис. грн. у 2007 році.

За підсумками фінансової діяльності підприємство формує додатній грошовий потік. Чистий рух грошових коштів зростає за рахунок додаткових позик і у 2008 році становив 192833 тис. грн.

Таким чином, підприємство нестачу грошових коштів від операційної та інвестиційної діяльності покриває за рахунок позик, що пов'язано з впровадженням нового проекту. Щоб оцінити збалансованість валових грошових потоків за видами діяльності звернемося до таблиці И.13.

Для успішної прибуткової діяльності важливе значення має перевищення вхідного грошового потоку над вихідним за підсумками операційної діяльності, оскільки операційний грошовий потік характеризує ту частину виручки від реалізації, яка залишається в розпорядженні підприємства в певному періоді після здійснення всіх грошових видатків операційного характеру. Для визначення рівня зовнішнього фінансування проаналізуємо рух коштів від фінансової діяльності (таблиця И.13).

У 2007 році спостерігалися позитивні зміни стосовно операційної діяльності: на 631 % збільшився вхідний потік і на 130 % зменшився вихідний. При збереженні такої ж динаміки у 2007 році, підприємство мало б змогу отримати позитивний рух грошових коштів, що зменшило б потребу у залучених коштах. Однак у 2008 р. сума вхідного грошового потоку зросла на 1123 % до 32539 тис. грн., тоді як вхідний потік становив 19499 тис. грн. Таким

чином, грошовий потік від операційної діяльності став ще більше розбалансованим. Що стосується інвестиційної діяльності, то з кожним роком відтік грошових коштів зростає. У 2008 р. підприємство інвестувало 6213 тис. грн., що порівняно з 2007 р. більше у 3,2 рази. Дані кошти спрямовуються на реалізацію нового проекту. Вхідний грошовий потік збільшився на 1718 тис. грн. до 2628 тис. грн. Негативним моментом є те, що при від'ємному грошовому потоку від операційної діяльності інвестиції фінансуються за рахунок фінансової діяльності. Підприємство залучає додаткові позики, інші кошти, пов'язані з фінансовою діяльністю. Так у 2007 р. надійшло 23037 тис. грн., у наступному році вже на 17448 тис. грн. більше. Відтік грошових коштів зменшується, що пояснюється поверненням основної суми раніше отриманих позик. У 2008 р. вихідний грошовий потік склав 36605 тис. грн. Таким чином, впровадження нового продукту на ВАТ «НЕМ» обумовлює збільшення вихідних грошових потоків в рамках операційної та інвестиційної діяльності. Для покриття дефіциту коштів залучаються позикові ресурси, при цьому збільшується вхідний грошовий потік від фінансової діяльності.

Від розгляду валових грошових потоків перейдемо до аналізу чистих потоків у розрізі видів діяльності (таблиця И.14).

У 2006 та 2008 рр. складається наступна ситуація: підприємство отримує прибуток і одночасно має дефіцит грошових коштів. У 2008 р. позитивний грошовий потік сприяв значному приросту прибутку у 10,4 рази до 15578 тис. грн.

Незважаючи на те, що чистий прибуток є частиною руху грошових коштів за даними таблиці И.14 важко простежити зв'язок між даними показниками. Другий напрям оцінки грошових потоків пов'язаний з аналізом відносних показників, які наведені у таблиці И.16.

У зв'язку з незначним розміром чистого грошового потоку у 2006 – 2008 р.р показник достатності чистого грошового потоку розраховувати недоцільно. У 2006 р. одиниця приросту запасів і виплачених дивідендів на 0,04 грн. була профінансована за рахунок чистого руху грошових коштів. Звичайно, даний показник є дуже низьким.

Співвідношення грошових надходжень та видатків, на яке вказує коефіцієнт ліквідності грошового потоку, становило у 2006 р. 1,006. У наступних роках воно дорівнює 0,943 та 1,032, що означає, що грошові надходження і видатки неоднакові. З точки зору ефективності грошового потоку тільки у 2007 р. з 1 грн. видатків підприємство напрацювало 0,01 грн. У 2006 р. одна витрачена гривня принесла нарощення грошових коштів у розмірі 0,00076 грн., у 2008 р. – 0,0352 грн., що свідчить про вкладення коштів без їх майже фактичного повернення на підприємство.

За результатами проведеного аналізу можна зробити наступні висновки: через впровадження у виробництво нового виду продукції відбувається відток грошових коштів у ході операційної та інвестиційної діяльності; єдиним джерелом фінансування проекту та поточної господарської діяльності є залучені позики; незважаючи на дефіцит грошових коштів, підприємство отримує прибуток; як наслідок постійного відтоку грошових коштів грошовий потік функціонує неефективно.

РОЗДІЛ 3

ФОРМУВАННЯ ЄДИНОГО УЗАГАЛЬНЮЮЧОГО ПІДХОДУ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ В АСПЕКТІ УПРАВЛІННЯ НИМИ

3.1 Коефіцієнтний метод аналізу грошових потоків підприємства в аспекті управління ними

У сучасних умовах господарювання при обмеженості фінансових ресурсів та безмежності потреби у них, особливою актуальністю відзначаються питання щодо оцінки та проведення аналізу руху грошових коштів на підприємстві. Як відомо, одним з основних методологічних підходів щодо підвищення ефективності управління грошовими потоками підприємства є становлення діючої моделі управління ними на підприємстві.

Таким чином, актуальність вивчення методів дослідження грошових потоків підприємства, з огляду на оптимізацію процесів управління ними, сумнівів не викликає. А отже, необхідно провести уточнення та формування єдиного узагальненого підходу щодо проведення поверхневого та детального аналізу грошових потоків підприємства за допомогою математичних коефіцієнтів.

У практиці фінансового аналізу одним з найпопулярніших напрямків є визначення та оцінка коефіцієнтів. Відповідно до стандартів класифікації виділяють дві основні групи фінансових коефіцієнтів: коефіцієнти координації та коефіцієнти розподілу. Коефіцієнти координації показують відношення між абсолютними фінансовими показниками, що мають різну економічну сутність, а також між їх комбінаціями. Коефіцієнти розподілу показують, яку частку той чи інший абсолютний фінансовий показник становить від групи абсолютних фінансових показників, до якої він входить.

Для аналізу грошових потоків підприємства з метою формування ефективної системи управління ними доцільно використовувати відносні показники (коефіцієнти) і координації, і розподілу [22].

До найбільш загальних відносних показників, що характеризують рух грошових коштів в рамках зазначених груп, можна віднести: коефіцієнт ліквідності грошового потоку підприємства ефективності грошового потоку, реінвестування чистого грошового потоку, рентабельності на основі грошового потоку, самофінансування, окупності інвестицій, обслуговування боргу. Розрахунок та детальний опис кожного показника наведений в додатку К.

Для більш глибокого аналізу можна використовувати групування відносних показників (коефіцієнтів) на основі таких класифікаційних ознак:

- коефіцієнти ліквідності грошових потоків підприємства;
- коефіцієнти грошової місткості грошових потоків підприємства;
- коефіцієнти ефективності грошових потоків підприємства;
- коефіцієнти аналізу майбутніх грошових потоків;
- коефіцієнти маневреності грошових потоків підприємства.

У першу групу потрапили коефіцієнти, що мають в чисельнику надходження грошових коштів. Таким чином, перша група коефіцієнтів об'єднує коефіцієнт ліквідності грошового потоку, коефіцієнт відношення грошових надходжень до чистого грошового потоку, коефіцієнт інкасації дебіторської заборгованості, коефіцієнт покриття кредиторської заборгованості надходженням грошових засобів, коефіцієнт поповнення грошових коштів, а також коефіцієнт обертання оборотних активів на основі грошових надходжень (додаток К)

До другої групи відносних показників аналізу грошових потоків підприємства, що мають в чисельнику обсяг витрачання грошових коштів і характеризують обсяг їх витрачання на одну одиницю вихідних даних, ввійшли наступні відносні показники: коефіцієнт окупності грошового потоку, коефіцієнт співвідношення грошових виплат та чистого грошового потоку, коефіцієнт співвідношення грошових виплат та дебіторської заборгованості, коефіцієнт погашення кредиторської заборгованості, коефіцієнт вибуття грошових коштів та коефіцієнт співвідношення оборотних активів підприємства і грошових виплат.

Третя група поєднує відносні показники ефективності. Дана група являє собою сукупність результативних показників діяльності підприємства, що і обумовлює її назву. Чисельником кожного з коефіцієнтів в даній групі показників є значення чистого грошового потоку підприємства. У дану групу показників увійшли такі коефіцієнти: коефіцієнт притоку грошових коштів, коефіцієнт ефективності грошового потоку, коефіцієнт покриття дебіторської заборгованості чистим грошовим потоком, показник забезпечення кредиторської заборгованості чистим грошовим потоком, коефіцієнт чистого поповнення грошових коштів, а також коефіцієнт ефективності використання оборотних активів на основі чистого грошового потоку [24].

В основу розрахунку даної групи коефіцієнтів покладено майбутні грошові надходження та майбутні грошові виплати, що представлені дебіторською та кредиторською заборгованістю. У дану групу показників увійшли такі: коефіцієнт співвідношення дебіторської заборгованості і надходження грошових коштів, коефіцієнт забезпеченості кредиторської заборгованості надходженням грошових коштів, коефіцієнт співвідношення дебіторської заборгованості і грошових виплат, коефіцієнт покриття кредиторської заборгованості грошовими виплатами, коефіцієнт співвідношення дебіторської заборгованості і чистого грошового потоку, коефіцієнт забезпеченості кредиторської заборгованості чистим грошовим потоком, коефіцієнт співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості, коефіцієнт ліквідності майбутнього грошового потоку, коефіцієнт співвідношення дебіторської заборгованості і наявних грошових коштів, коефіцієнт навантаження кредиторської заборгованості на 1 гривню грошових коштів, коефіцієнт відволікання грошових коштів у дебіторську заборгованість та коефіцієнт оберненої поточної ліквідності.

До останньої групи відносних показників, що характеризують грошові потоки підприємства, належать коефіцієнти, в основі яких знаходиться аналіз осідання поточних та майбутніх грошових потоків підприємства в грошових коштах. До даної групи показників належать такі: коефіцієнт осідання позитивного грошового потоку, коефіцієнт достатності грошових коштів для

здійснення грошових виплат, коефіцієнт осідання чистого грошового потоку, коефіцієнт співвідношення грошових коштів і дебіторської заборгованості, коефіцієнт абсолютної платоспроможності та коефіцієнт маневреності оборотних активів. Пропонується використовувати такий алгоритм розрахунку за вищезазначеними групами відносних показників, що характеризують рух грошових коштів підприємства.

Таким чином, виходячи з аналізу запропонованої уточненої методології проведення коефіцієнтного аналізу грошових потоків в аспекті управління ними, можна зробити такі висновки:

- методика коефіцієнтного аналізу є достатньо гнучкою і може використовуватися на будь-якому з підприємств реального сектору економіки;
- детальний коефіцієнтний аналіз грошових потоків підприємства дозволяє визначити їх достатність та адекватність, а також дозволяє в повній мірі уточнити результати фінансового аналізу діяльності підприємства в аспекті руху грошових коштів підприємства, а як наслідок є ґрунтовним та змістовним інформаційним забезпеченням подальшого менеджменту грошових потоків підприємства;
- при використанні більш детального коефіцієнтного аналізу грошових потоків підприємства з метою надання більш точної інформації щодо руху грошових коштів підприємства для прийняття будь-яких управлінських рішень варто враховувати специфіку діяльності підприємства;
- результати коефіцієнтного аналізу грошових потоків підприємства за певні проміжки часу є базисом для визначення їх ефективності, а отже їх значущість набуває ще більш чітко вираженого характеру.

3.2 Застосування узагальненого підходу з метою оптимізації управління грошовими потоками на підприємстві ВАТ «Насосенергомаш»

Для детальнішого аналізу стану та структури грошових потоків на підприємстві ВАТ «Насосенергомаш» доцільно застосувати коефіцієнтний метод, який було розглянуто вище.

Проведені розрахунки коефіцієнтів наведених в таблиці К.1 дають змогу зробити такі висновки:

- 1 грн. витрачання грошових засобів забезпечується надходженням в розмірі 1,035 грн.;
- необхідно створити 29,35 грн. надходжень, щоб отримати 1 грн. чистого грошового потоку;
- високий ступінь залишку грошових коштів на рівні 226,78 грн.;
- рух грошових коштів формує оборотність дебіторської на рівні 5,79 грн. за 1 грн. грошових коштів;
- підприємство здатне покрити свої поточні зобов'язання за рахунок наявних грошових потоків майже в двократному розмірі.

Перейдемо до наступного етапу, а саме оцінці грошової місткості грошових потоків (таблиця К.2).

Виходячи з результатів проведених розрахунків, можна зробити такі висновки:

- для того, щоб отримати 1 грн. грошових надходжень, необхідно здійснити 0,97 грн. грошових виплат;
- майже у 2 рази поточні грошові виплати перевищують перспективні;
- на 1 грн. залишку грошових коштів припадає 219 грн. грошових виплат;
- для формування 1 грн. оборотних активів потрібно здійснити 0,99 грн. грошових виплат.

Наступним кроком в аналізі грошових потоків підприємства буде розрахунок коефіцієнтів ефективності грошових потоків (таблиця К.3).

Так, з проведених розрахунків ми бачимо, що одна гривня грошових надходжень генерує 0,034 гривні чистого грошового потоку, одна гривня грошових виплат забезпечує 0,035 гривні чистого грошового потоку, одна гривня в оборотних активах генерує 0,035 гривні чистого грошового потоку.

Наступним кроком оберемо коефіцієнтний аналіз маневреності грошових потоків підприємства (таблиця К.4). В ході аналізу даних показників можна зазначити, що 0,4 % усіх грошових надходжень осідає в грошових коштах, лише 0,5 % грошових виплат можуть бути покриті за рахунок грошових коштів, тільки на 0,9 % підприємство може виконати свої зобов'язання за рахунок наявних грошових коштів, при цьому в них знаходиться 0,5 % оборотних активів підприємства.

Як бачимо, дані розрахунки дають змогу детальніше оцінити ситуацію, яка склалася на підприємстві за складом, структурою та рухом грошових коштів. Дані показники дають змогу знайти головну причину негативних процесів на підприємстві, а це, в свою чергу, дасть змогу оперативніше її виправити. Розрахунок додаткових коефіцієнтів дав змогу побачити позитивні зрушення в управлінні грошовими потоками на підприємстві. Вважаємо доцільно впровадження в практику використання даного підходу до аналізу грошових потоків з метою отримання більш розширеного результату, що дасть змогу зробити правильні висновки та підвищити ефективність вирішення проблеми.

ВИСНОВКИ

Управління формуванням та рухом грошових потоків – одна з найважливіших складових фінансового менеджменту, так як забезпечує ритмічне функціонування підприємства, його платоспроможність та фінансову стійкість.

Найбільш точне і повне визначення надав І.О. Бланк: грошовий потік – це сукупність рознесених у часі протягом певного періоду надходжень та виплат грошових засобів, що створюються господарською діяльністю та пов'язаних з факторами часу, ризику та ліквідності. Грошові потоки можна класифікувати за масштабами обслуговування господарського процесу, за видом діяльності, за спрямованістю, за методом визначення, за достатністю обсягу, за методом оцінки у часі, іншими ознаками, що дозволяє розкрити їх сутність.

Система управління грошовими потоками включає фінансові методи та інструменти, нормативно-правове, інформаційне і програмне забезпечення.

Процес управління формуванням грошових потоків підприємства охоплює сім основних етапів.

Об'єктом дослідження та аналізу особливостей процедури управління грошовими потоками було обрано підприємство ВАТ «Насосенергомаш» – провідне промислове підприємство України, лідера енергетично-насосного машинобудування світового рівня, флагмана науково-дослідної та конструкторської роботи в галузі атомного та енергетичного машинобудування.

Якщо говорити про загальний фінансовий стан підприємства, то ВАТ «Насосенергомаш» в 2007 році стало прибутковим, дана тенденція продовжилася і в 2008 році. Покращенню ситуації сприяло зростання обсягів реалізації продукції, це збільшило обсяги грошових надходжень на підприємстві. Основною проблемою на підприємстві слід вважати недостатні темпи оновлення основних засобів, знос та старіння обладнання. Також підприємство має проблеми з ліквідністю, відчувається брак грошових коштів та оборотних коштів, що негативно впливає на загальну оцінку фінансового

стану. Оптимізація собівартості продукції досягалася частково завдяки скороченню трудових ресурсів ВАТ «Насосенергомаш», що покращило загальний рівень фондоозброєності на підприємстві за рахунок того, що темпи скорочення кількості працюючих є більшими, ніж темпи зниження розміру основних засобів. Отже, фінансовий стан ВАТ «Насосенергомаш» є достатньо стабільним.

Фінансовий стан підприємства є абсолютно стійким, що підвищує кредитоспроможність і дозволить генерувати більше вхідних потоків для виконання стратегічних і тактичних завдань.

Аналіз показників ділової активності дає змогу стверджувати, що досить тривалий операційний та фінансовий цикли відволікають грошові кошти з обороту, що негативно позначається на стані грошових потоків. Показники прибутковості мають позитивну тенденцію до зростання.

Аналіз управління грошовими потоками підприємства проводився у розрізі видів діяльності. За результатами операційної діяльності підприємство має від'ємне значення руху грошових коштів через поповнення оборотних коштів у ході налагодження виробництва нового продукту. Модернізація необоротних активів призвела до негативного значення чистого руху грошових коштів від інвестиційної діяльності. Нестачу грошових коштів від операційної та інвестиційної діяльності підприємство покриває за рахунок позик. Як наслідок постійного відтоку грошових коштів, грошовий потік функціонує неефективно. Незважаючи на негативний грошовий потік, підприємство отримує прибуток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Азаренкова, Г. М. Теоретичні та методологічні передумови управління фінансовими потоками [Текст] / Г. М. Азаренко // Вісник Української академії банківської справи. – 2002. – №1. С.47–50.
2. Андрієць, В. С. Дослідження основних сутнісних характеристик "грошових потоків підприємства" [Текст] / В. С. Андрієць // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 8. – С.167–172
3. Баліцька, В. В. Загальні параметри грошових потоків підприємств України [Текст] / В. В. Баліцька // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – № 7. – С.121–127
4. Бланк, И. А. Финансовый менеджмент [Текст] : учебный курс / И. А. Бланк – К. : Ника-Центр. – 1999. – 528с.
5. Білик, М. Д. Грошові потоки підприємств у мікро та макроекономічному аспекті [Текст] / М. Д. Білик, С. І. Надточій // Фінанси України. – 2007. – № 6. – С.133–148
6. Быкова, Е. В. Показатели денежного потока в оценке финансовой устойчивости предприятия [Текст] / Е. В. Быкова // Финансы. – 2000. – № 2. – С.56–60
7. Варавка, В. В. Аналіз ділової активності як інструмент управління грошовими потоками підприємства [Текст] / В. В. Варавка // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 2. – С.184–192
8. Воробйов, Ю.М. Управління ресурсами підприємства [Текст] : навчальний посібник / Мін-во освіти і науки України, Кримська академія природоохоронного і курортного будівництва ; ред. Ю. М. Воробйов. – К. : ЦНЛ, 2004. – 288 с. – ISBN 966-8568-44-3
9. Галасюк, В. В. О необходимости использования понятия "условный денежный поток" [Текст] / В. В. Галасюк // Фондовый рынок. – 2000. – № 18. – С.18–21
10. Грачова, Р. Грошові кошти. Розрахунки [Текст] / Р. Грачова // Дебет-Кредит. – 2002. – № 8

11. Гутова, А. В. Управление денежными потоками на предприятии [Текст] / А. В. Гутова // Финансовый бизнес. – 2004. – № 5. – С.35–43
12. Едророва, В. Н. Анализ денежных потоков заемщика как одного из важнейших факторов кредитоспособности [Текст] / В. Н. Едророва, С. Ю. Хасянова // Финансы и кредит. – 2002. – № 13. – С.3–10
13. Ібатуллін, Ш. І. Макроекономічний аналіз грошових потоків [Текст] / Ш. І. Ібатуллін // Економіка АПК. – 2000. – № 3. – С.51–58
14. Ігоніна, К. А. Теоретичні аспекти планування грошових потоків підприємств [Текст] / К. А. Ігоніна // Актуальні проблеми економіки. – 2004. – № 5. – С.17–22
15. Краснова, С. В. Финансовый механизм регулирования денежных потоков предприятия в рамках ФПГ [Текст] / С. В. Краснова // Финансы. – 2003. – № 1. – С.73–75
16. Кийосаки, Роберт. Квадрант денежного потока [Текст] : : пер. с англ / Р. Т. Кийосаки, Ш. Л. Лектер. – Минск : Попурри, 2001. – 336 с. – ISBN 985-483-691-0 : 16.10 грн.
17. Кинг, А. М. Тотальное управление деньгами. Комплексная система прогнозирования и оптимизации денежных потоков [Текст] : пер. с англ / А. М. Кинг. – СПб. : Полигон, 1999. – 448 с. – ISBN 5-88029-021-2.
18. Кірейцев, Г. Г. Фінансовий менеджмент [Текст] : навчальний посібник / Г. Г. Кірейцев. – 2-е вид., перероб. та доп. – К. : ЦУЛ, 2002. – 496 с. – ISBN 966-7570-91-6
19. Краснова, С. В. Финансовый механизм регулирования денежных потоков предприятия в рамках ФПГ [Текст] / С. В. Краснова // Финансы. – 2003. – № 1. – С.73–75
20. Кучеренко, Т. Відображення операційної діяльності у Звіті про рух грошових коштів [Текст] / Т. Кучеренко, О. Шайко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – № 12. – С.3–9
21. Лігоненко, Лариса Олександрівна. Управління грошовими коштами торговельного підприємства [Текст] : навчальний посібник / Л. О. Лігоненко, Г.

В. Ковальчук ; Мін-во освіти і науки України, Київський держ. торговельно-економ. ун-т. – К. : КДТЕУ, 1998. – 156 с. – ISBN 966-7376-01-X

22. Мейш, А. Зв'язок показників звітності про фінансові результати та рух грошових коштів [Текст] / А. Мейш // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – № 10. – С. 19–23

23. Мельник, Т.М. Фінанси підприємств: Навчально-метод. посібник щодо самостійного вивчення дисципліни. Для студ. економ. спец-ей всіх форм навчання [Текст] / ; сост. Т. М. Мельник ; УАБС НБУ, Каф-ра фінансів. – Суми : УАБС НБУ, 2006. – 122 с.

24. Митякова, О. И. Оптимизация денежных потоков как инструмент кризисного управления предприятием [Текст] / О. И. Митякова // Финансы и кредит. – 2005. – № 30. – С.45–50

25. Надточій, С. І. Коефіцієнтний аналіз грошових потоків підприємства в аспекті управління ними [Текст] / С. І. Надточій // Формування ринкових відносин в Україні. – 2006. – № 7. – С.8–12

26. Надточій, С. І. Теоретичні основи грошових потоків підприємства [Текст] / С. І. Надточій // Формування ринкових відносин в Україні. – 2005. – № 12. – С.83–88

27. Надточій, С. І. Загальна оцінка грошових потоків підприємства як основа управління ними [Текст] / С. І. Надточій // Формування ринкових відносин в Україні. – 2006. – № 5. – С.41–49

28. Павловська, О.В. Фінансовий аналіз [Текст] : навчальний посібник / О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмержицька ; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ. – К. : КНЕУ, 2005. – 592 с. – ISBN 966-574-799-1

29. Партин, Галина Остапівна. Фінанси підприємств [Текст] : навчальний посібник / Г. О. Партин, А. Г. Загородній. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2006. – 379 с. – ISBN 966-345-169-1

30. Поддєрьогін, А. М. Ефективність управління грошовими потоками підприємства [Текст] / А. М. Поддєрьогін, Я. І. Невмержицький // Фінанси України. – 2007. – № 11. – С.119–128

31. Подольська, Валентина Олексіївна. Фінансовий аналіз [Текст] : навчальний посібник / В. О. Подольська, О. В. Яріш ; Мін-во інформатизації України, Полтавський ун-т споживчої кооперації України. – К. : ЦНЛ, 2007. – 488 с. – ISBN 966-364-360-2
32. Прушківський, В. Г. Теоретичні і прикладні аспекти управління грошовими потоками на підприємстві [Текст] / В. Г. Прушківський, Т. М. Тіховська // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – № 3. – С.36–40
33. Савицька, Глафіра Вікентіївна. Економічний аналіз діяльності підприємства [Текст] : навчальний посібник / Г. В. Савицька. – 3-тє вид., виправл. і доп. – К. : Знання, 2007. – 668 с. – (Вища освіта XXI століття). – ISBN 966-346-291-4
34. Слав`юк, Р. А. Фінанси підприємств [Текст] : навчальний посібник / Р. А. Слав`юк. – 3-є вид., доп. і перероб. – К. : ЦУЛ, 2002. – 460 с. – ISBN 966-7938-51-4
35. Терещенко, Олег Олександрович. Фінансова діяльність суб"єктів господарювання [Текст] : навчальний посібник / О. О. Терещенко ; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ. – К. : КНЕУ, 2007. – 554 с. – ISBN 966-574-441
36. Ужонкова, Д. Роль анализа денежных потоков предприятия как важной функции управления инвестиционным проектом [Текст] / Д. Ужонкова // Финансовый бизнес. – 2004. – № 6. – С.12–18
37. Філімоненков, Олександр Сергійович. Фінанси підприємств [Текст] : навчальний посібник / О. С. Філімоненков ; МАУП. – К. : МАУП, 2003. – 288 с. – ISBN 966-608-262-4 : 13.70 грн.
38. Хотомлянський, О. Л. Теоретичні основи управління фінансовими ресурсами підприємств [Текст] / О. Л. Хотомлянський, І. О. Сіненко // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 2. – С.145–152
39. Цал-Цалко, Юзеф Сигізмундович. Фінансова звітність підприємства та її аналіз [Текст] : навчальний посібник / Ю. С. Цал-Цалко. – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : ЦУЛ, 2002. – 360 с. – ISBN 966-7938-80-8

40. Черемушкин, С. Оценка финансового состояния компании на основе денежных коэффициентов [Текст] / С. Черемушкин // Финансовый менеджмент. – 2007. – № 5. – С.11–23

41. Чуланова, Г. Ю. Концепция движения потоков денежных средств [Текст] / Г. Ю. Чуланова, М. С. Туровская // Инновации. – 2002. – № 7. – С.62 – 66

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця А.1 – Баланс ВАТ “Насосенергомаш” за 2006 рік, тис. грн.

А К Т И В	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
А К Т И В		-	-
I. Необоротні активи		-	-
Нематеріальні активи:		-	-
залишкова вартість	010	107	49
первісна вартість	011	233	233
знос	012	126	184
Незавершене будівництво	020	9970	9805
Основні засоби:		-	-
залишкова вартість	030	25260	24124
первісна вартість	031	59844	60802
знос	032	34584	36678
Довгострокові фінансові інвестиції:		-	-
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	-	-
інші фінансові інвестиції	045	716	604
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	-	-
Відстрочені податкові активи	060	477	906
Інші необоротні активи	070	-	213
Усього за розділом I	080	36530	35701
II. Оборотні активи		-	-
Запаси:		-	-
виробничі запаси	100	12068	7615
тварини на вирощуванні та відгодівлі	110	-	-
незавершене виробництво	120	14986	17230
готова продукція	130	14991	13319
товари	140	31	28
Векселі одержані	150	7	5
Дебіторська заборгованість за товари, роботи послуги:		-	-
чиста реалізаційна вартість	160	5116	8632
первісна вартість	161	5366	8746
резерв сумнівних боргів	162	250	114
Дебіторська заборгованість за розрахунками:		-	-
з бюджетом	170	945	1437
за виданими авансами	180	3881	5880
з нарахованих доходів	190	-	-

Продовження таблиці А.1

А К Т И В	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
із внутрішніх розрахунків	200	3	4
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	977	857
Поточні фінансові інвестиції	220	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:		-	-
в національній валюті	230	39	31
в іноземній валюті	240	172	27
Інші оборотні активи	250	1085	530
Усього за розділом II	260	54301	55595
III. Витрати майбутніх періодів	270	39	23
Баланс	280	90870	91319
П А С И В			
I. Власний капітал		-	-
Статутний капітал	300	24722	24722
Пайовий капітал	310	-	-
Додатковий вкладений капітал	320	-	-
Інший додатковий капітал	330	18260	18149
Резервний капітал	340	2399	242
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	16248	-
Неоплачений капітал	360	-	-
Вилучений капітал	370	-	-
Усього за розділом I	380	61629	43113
II. Забезпечення наступних витрат і платежів		-	-
Забезпечення виплат персоналу	400	-	-
Інші забезпечення	410	1	-
Цільове фінансування	420	-	-
Усього за розділом II	430	1	-
III. Довгострокові зобов'язання		-	-
Довгострокові кредити банків	440	-	-
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	-	-
Відстрочені податкові зобов'язання	460	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	470	-	-
Усього за розділом III	480	-	-
IV. Поточні зобов'язання		-	-
Векселі видатні	520	393	325

Продовження таблиці А.1

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	1698	2925
Поточні зобов'язання за розрахунками:		-	-
з одержаних авансів	540	10854	5398
з бюджетом	550	962	263
з позабюджетних платежів	560	763	763
зі страхування	570	386	381
з оплати праці	580	785	870
з учасниками	590	1323	16272
із внутрішніх розрахунків	600	7	-
Інші поточні зобов'язання	610	522	1279
Усього за розділом IV	620	29240	48206
V. Доходи майбутніх періодів	630	-	-
Баланс	640	90870	91319

Продовження додатку А

Таблиця А.2 – Звіт про фінансовий результат ВАТ “Насосенергомаш” за 2006 рік

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Доход (виручка) від реалізації (товарів, робіт, послуг)	010	69036	66431
Податок на додану вартість	015	(3676)	(5603)
Акцизний збір	020	-	-
	025	-	-
Інші вирахування з доходу	030	-	-
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції: (товарів, робіт, послуг)	035	65360	60828
Собівартість реалізованої продукції : (товарів,робіт, послуг)	040	(54477)	(47690)
Валовий: прибуток	050	10883	13138
Валовий: збиток	055	-	-
Інші операційні доходи	060	44748	32184
Адміністративні витрати	070	(5177)	(5922)
Витрати на збут	080	(1955)	(1716)
Інші операційні витрати	090	(48468)	(36263)
Фінансові результати від операційної діяльності: прибуток	100	31	1421
Фінансові результати від операційної діяльності: збиток	105	-	-
Доход від участі в капіталі	110	-	-
Інші фінансові доходи	120	2	21
Інші доходи	130	170	1026
Фінансові витрати	140	(2408)	(1291)
Втрати від участі в капіталі	150	-	-
Інші витрати	160	(82)	(1402)
Фінансові результати від звичайної діяльності: до оподаткування: прибуток	170	-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності: до оподаткування: збиток	175	(2287)	(225)
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(586)	(399)
Фінансові результати від звичайної діяльності: прибуток	190	-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності: збиток	195	(2873)	(624)
Надзвичайні: доходи	200	-	-
Надзвичайні: витрати	205	-	-
Податки з надзвичайного прибутку	210	-	-
Чистий: прибуток	220	-	-

Продовження продовження таблиці А.2

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Чистий: збиток	225	(2873)	(624)
II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Матеріальні затрати	230	41350	39959
Витрати на оплату праці	240	14217	3875
Відрахування на соціальні заходи	250	5327	5487
Амортизація	260	2410	2195
Інші операційні витрати	270	6175	5776
Разом	280	69479	67292
III. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ			
Середньорічна кількість простих акцій		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій		-	-
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію (грн.)		-	-
Скоригований чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію (грн.)		-	-
Дивіденди на одну просту акцію (грн.)		-	-

Продовження додатку А

Таблиця А.3 – Звіт про рух грошових коштів ВАТ “Насосенергомаш” за 2006 рік, тис. грн.

Стаття	Код	За звітний період		За попередній період	
		надходження	видаток	надходження	видаток
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності					
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	010	-	2287	-	225
Коригування на:					
амортизацію необоротних активів	020	2410	X	1687	X
збільшення (зменшення) забезпечень	030	-	1	1	-
збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	040	198	-	153	-
збиток (прибуток) від неопераційної діяльності	050	-	90	355	-
Витрати на сплату відсотків	060	2408	X	1291	X
Прибуток (збиток) від операційної діяльності до зміни в чистих оборотних активах	070	2638	-	3262	-
Зменшення (збільшення):					
оборотних активів	080	-	1537	-	11222
витрат майбутніх періодів	090	16	-	-	27
Збільшення (зменшення):					
поточних зобов'язань	100	-	4467	3799	-
доходів майбутніх періодів	110	-	-	-	-
Грошові кошти від операційної діяльності	120	-	3350	-	4188
Сплачені:					
відсотки	130	X	1915	X	1291
податки на прибуток	140	X	1014	X	751
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	150	-	6279	-	6230
Рух коштів від операційних подій	160	-	-	-	-
Чистий рух коштів від операційної діяльності	170	-	6279	-	6230
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності					
Реалізація:					
фінансових інвестицій	180	-	X	-	X
необоротних активів	190	170	X	453	X
майнових комплексів	200	-	X	-	X
Отримані:					

Продовження таблиці А.3

Стаття	Код	За звітний період		За попередній період	
відсотки	210	2	X	-	X
дивіденди	220	-	X	14	X
Інші надходження	230	-	X	-	X
Придбання:					
фінансових інвестицій	240	X	-	X	311
необоротних активів	250	X	1707	X	2229
майнових комплексів	260	X	-	X	-
Інші платежі	270	X	-	X	-
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	280	-	1535	-	2073
Рух коштів від надзвичайних подій	290	-	-	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	300	-	1535	-	2073
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності					
Надходження власного капіталу	310	-	X	-	X
Отримані позики	320	56090	X	39567	X
Інші надходження	330	-	X	-	X
Погашення позик	340	X	47907	X	31112
Сплачені дивіденди	350	X	324	X	329
Інші платежі	360	X	-	X	-
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	370	7859	-	8126	-
Рух коштів від надзвичайних подій	380	-	-	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	390	7859	-	8126	-
Чистий рух коштів за звітний період					
Чистий рух коштів за звітний період	400	45	-	-	177
Залишок коштів на початок року	410	211	X	541	X
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	420	-	198	-	153
Залишок коштів на кінець року	430	58	X	211	X

Додаток Б

Таблиця Б.1 – Баланс ВАТ “Насосенергомаш” за 2007 рік, тис. грн.

А К Т И В	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
А К Т И В		-	-
I. Необоротні активи		-	-
Нематеріальні активи:		-	-
залишкова вартість	010	49	1
первісна вартість	011	233	233
накопичена амортизація	012	184	232
Незавершене будівництво	020	9805	10278
Основні засоби:		-	-
залишкова вартість	030	24124	22691
первісна вартість	031	60892	60660
знос	032	36768	37969
Довгострокові фінансові інвестиції:		-	-
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	-	-
інші фінансові інвестиції	045	604	605
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	-	-
Відстрочені податкові активи	060	906	489
Інші необоротні активи	070	213	222
Гудвіл при консолідації	075	-	-
Усього за розділом I	080	35701	34286
II. Оборотні активи		-	-
Запаси:		-	-
виробничі запаси	100	7615	8160
тварини на вирощуванні та відгодівлі	110	-	-
незавершене виробництво	120	17230	12029
готова продукція	130	13319	16658
товари	140	28	20
Векселі одержані	150	5	345
Дебіторська заборгованість за товари, роботи послуги:		-	-
чиста реалізаційна вартість	160	8632	984
первісна вартість	161	8746	1098
резерв сумнівних боргів	162	114	114
Дебіторська заборгованість за розрахунками:		-	-
з бюджетом	170	1437	3481
за виданими авансами	180	5880	1688

Продовження таблиці Б.1

А К Т И В	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
з нарахованих доходів	190	-	-
із внутрішніх розрахунків	200	4	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	857	1191
Поточні фінансові інвестиції	220	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:		-	-
в національній валюті	230	31	43
в іноземній валюті	240	27	301
Інші оборотні активи	250	530	294
Усього за розділом II	260	55595	45194
III. Витрати майбутніх періодів	270	23	21
Баланс	280	91319	79501
П А С И В			
1	2	3	4
I. Власний капітал		-	-
Статутний капітал	300	24722	24722
Пайовий капітал	310	-	-
Додатковий вкладений капітал	320	-	-
Інший додатковий капітал	330	18149	18149
Резервний капітал	340	2399	2399
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	13279	10732
Неоплачений капітал	360	-	-
Вилучений капітал	370	-	-
Накопичена курсова різниця	375	-	-
Усього за розділом I	380	58549	56002
Частка меншості	385	-	-
II. Забезпечення наступних витрат і платежів		-	-
Забезпечення виплат персоналу	400	-	-
Інші забезпечення	410	-	-
Вписуваний рядок – сума страхових резервів	415	-	-
Вписуваний рядок – сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	-	-
Цільове фінансування	420	-	-
Усього за розділом II	430	-	-
III. Довгострокові зобов'язання		-	-
Довгострокові кредити банків	440	-	-

Продовження таблиці Б.1

П А С И В	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	-	-
Відстрочені податкові зобов'язання	460	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	470	-	-
Усього за розділом III	480	-	-
IV. Поточні зобов'язання		-	-
Короткострокові кредити банків	500	19730	4972
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	-	-
Векселі видатні	520	325	5672
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	2925	3579
Поточні зобов'язання за розрахунками:		-	-
з одержаних авансів	540	5398	5779
з бюджетом	550	100	292
з позабюджетних платежів	560	763	763
зі страхування	570	381	513
з оплати праці	580	870	1109
з учасниками	590	999	353
із внутрішніх розрахунків	600	-	-
Інші поточні зобов'язання	610	1279	467
Усього за розділом IV	620	32770	23499
V. Доходи майбутніх періодів	630	-	-
Баланс	640	91319	79501

Продовження додатку Б

Таблиця Б.2 – Звіт про фінансовий результат ВАТ “Насосенергомаш” за 2007 рік

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Доход (виручка) від реалізації (товарів, робіт, послуг)	010	65446	69036
Податок на додану вартість	015	(3177)	(3676)
Акцизний збір	020	-	-
	025	-	-
Інші вирахування з доходу	030	-	-
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції: (товарів, робіт, послуг)	035	62269	65360
Собівартість реалізованої продукції : (товарів,робіт, послуг)	040	(51474)	(54477)
Валовий: прибуток	050	10795	10883
Валовий: збиток	055	-	-
Інші операційні доходи	060	39071	44748
Адміністративні витрати	070	(5787)	(5177)
Витрати на збут	080	(1817)	(1955)
Інші операційні витрати	090	(41999)	(48468)
Фінансові результати від операційної діяльності: прибуток	100	263	31
Фінансові результати від операційної діяльності: збиток	105	-	-
Доход від участі в капіталі	110	-	-
Інші фінансові доходи	120	37	2
Інші доходи	130	309	170
Фінансові витрати	140	(1236)	(2408)
Втрати від участі в капіталі	150	-	-
Інші витрати	160	(889)	(82)
Фінансові результати від звичайної діяльності: до оподаткування: прибуток	170	-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності: до оподаткування: збиток	175	(1516)	(2287)
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(1031)	(586)
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185	-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності: прибуток	190	-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності: збиток	195	(2547)	(2873)
Надзвичайні: доходи	200	-	-
Надзвичайні: витрати	205	-	-
Податки з надзвичайного прибутку	210	-	-

Продовження таблиці Б.2

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Частка меншості	215	-	-
Чистий: прибуток	220	-	-
Чистий: збиток	225	(2547)	(2873)
II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Матеріальні затрати	230	34845	41350
Витрати на оплату праці	240	15693	14217
Відрахування на соціальні заходи	250	5736	5327
Амортизація	260	2418	2410
Інші операційні витрати	270	6144	6175
Разом	280	64836	69479
III. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ			
Середньорічна кількість простих акцій		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій		-	-
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію (грн.)		-	-
Скоригований чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію (грн.)		-	-

Продовження додатку Б

Таблиця Б.3 – Звіт про рух грошових коштів ВАТ “Насосенергомаш” за 2007 рік, тис. грн.

Стаття	Код	За звітний період		За попередній період	
		надходження	видаток	надходження	видаток
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності					
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	010	-	1516	-	2287
Коригування на:					
амортизацію необоротних активів	020	2418	X	2410	X
збільшення (зменшення) забезпечень	030	-	-	-	1
збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	040	-	105	198	-
збиток (прибуток) від неопераційної діяльності	050	543	-	-	90
Витрати на сплату відсотків	060	1236	X	2408	X
Прибуток (збиток) від операційної діяльності до зміни в чистих оборотних активах	070	2576	-	2638	-
Зменшення (збільшення):					
оборотних активів	080	10687	-	-	1537
витрат майбутніх періодів	090	2	-	16	-
Збільшення (зменшення):					
поточних зобов'язань	100	5487	-	-	4467
доходів майбутніх періодів	110	-	-	-	-
Грошові кошти від операційної діяльності	120	18752	-	-	3350
Сплачені:					
відсотки	130	X	1729	X	1915
податки на прибуток	140	X	930	X	1014
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	150	16093	-	-	6279
Рух коштів від операційних подій	160	-	-	-	-
Чистий рух коштів від операційної діяльності	170	16093	-	-	6279
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності					
Реалізація:					
фінансових інвестицій	180	134	X	-	X
необоротних активів	190	801	X	170	X
майнових комплексів	200	-	-	-	-
Отримані:					

Продовження таблиці Б.3

Стаття	Код	За звітний період		За попередній період	
		надходження	видаток	надходження	видаток
відсотки	210	10	X	2	X
дивіденди	220	27	X	-	X
Інші надходження	230	-	-	-	-
Придбання:					
фінансових інвестицій	240	X	109	X	-
необоротних активів	250	X	1367	X	1707
майнових комплексів	260	-	-	-	-
Інші платежі	270	-	-	-	-
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	280	-	504	-	1535
Рух коштів від надзвичайних подій	290	-	-	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	300	-	504	-	1535
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності					
Надходження власного капіталу	310	-	-	-	-
Отримані позики	320	23037	X	56090	X
Інші надходження	330	-	-	-	-
Погашення позик	340	X	37794	X	47907
Сплачені дивіденди	350	X	651	X	324
Інші платежі	360	-	-	-	-
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	370	-	15408	7859	-
Рух коштів від надзвичайних подій	380	-	-	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	390	-	15408	7859	-
Чистий рух коштів за звітний період	400	181	-	45	-
Залишок коштів на початок року	410	58	X	211	X
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	420	105	-	-	198
Залишок коштів на кінець року	430	344	X	58	X

Додаток В

Таблиця В.1 – Баланс ВАТ “Насосенергомаш” за 2008 рік, тис. грн.

А К Т И В	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
А К Т И В		-	-
I. Необоротні активи		-	-
Нематеріальні активи:		-	-
залишкова вартість	010	1	-
первісна вартість	011	233	233
накопичена амортизація	012	232	233
Незавершене будівництво	020	10278	8169
Основні засоби:		-	-
залишкова вартість	030	22691	23553
первісна вартість	031	60660	63353
знос	032	37969	39800
Довгострокові фінансові інвестиції:		-	-
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	-	-
інші фінансові інвестиції	045	605	605
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	-	-
Відстрочені податкові активи	060	489	1318
Інші необоротні активи	070	222	1
Гудвіл при консолідації	075	-	-
Усього за розділом I	080	34286	33646
II. Оборотні активи		-	-
Запаси:		-	-
виробничі запаси	100	8160	11962
тварини на вирощуванні та відгодівлі	110	-	-
незавершене виробництво	120	12029	21614
готова продукція	130	16658	20743
товари	140	20	20
Векселі одержані	150	345	5
Дебіторська заборгованість за товари, роботи послуги:		-	-
чиста реалізаційна вартість	160	984	1320
первісна вартість	161	1098	1719
резерв сумнівних боргів	162	114	399
Дебіторська заборгованість за розрахунками:		-	-
з бюджетом	170	3481	5646
за виданими авансами	180	1688	5949

Продовження таблиці В.1

А К Т И В	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
з нарахованих доходів	190	-	-
із внутрішніх розрахунків	200	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	1191	554
Поточні фінансові інвестиції	220	-	3983
Грошові кошти та їх еквіваленти:		-	-
в національній валюті	230	43	1222
в іноземній валюті	240	301	1781
Інші оборотні активи	250	294	726
Усього за розділом II	260	45194	75525
III. Витрати майбутніх періодів	270	21	355
Баланс	280	79501	109526
П А С И В			
	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Власний капітал		-	-
Статутний капітал	300	24722	24722
Пайовий капітал	310	-	-
Додатковий вкладений капітал	320	-	-
Інший додатковий капітал	330	18149	18149
Резервний капітал	340	2399	2399
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	10732	22794
Неоплачений капітал	360	-	-
Вилучений капітал	370	-	57
Накопичена курсова різниця	375	-	-
Усього за розділом I	380	56002	68007
Частка меншості	385	-	-
II. Забезпечення наступних витрат і платежів		-	-
Забезпечення виплат персоналу	400	-	-
Інші забезпечення	410	-	-
Вписуваний рядок – сума страхових резервів	415	-	-
Вписуваний рядок – сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	-	-
Цільове фінансування	420	-	-
Усього за розділом II	430	-	-
III. Довгострокові зобов'язання		-	-
Довгострокові кредити банків	440	-	-
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	-	-

Продовження таблиці В.1

П А С И В	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
Відстрочені податкові зобов'язання	460	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	470	-	-
Усього за розділом III	480	-	-
IV. Поточні зобов'язання		-	-
Короткострокові кредити банків	500	4972	24428
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	-	-
Векселі видатні	520	5672	1740
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	3579	2142
Поточні зобов'язання за розрахунками:		-	-
з одержаних авансів	540	5779	9876
з бюджетом	550	292	232
з позабюджетних платежів	560	763	-
зі страхування	570	513	584
з оплати праці	580	1109	1298
з учасниками	590	353	237
із внутрішніх розрахунків	600	-	-
Інші поточні зобов'язання	610	467	982
Усього за розділом IV	620	23499	41519
V. Доходи майбутніх періодів	630	-	-
Баланс	640	79501	109526

Продовження додатку В

Таблиця В.2 – Звіт про фінансовий результат ВАТ “Насосенергомаш” за 2008 рік

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Доход (виручка) від реалізації (товарів, робіт, послуг)	010	96273	65446
Податок на додану вартість	015	(3392)	(3177)
Акцизний збір	020	-	-
	025	-	-
Інші вирахування з доходу	030	-	-
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції: (товарів, робіт, послуг)	035	92881	62269
Собівартість реалізованої продукції : (товарів,робіт, послуг)	040	(60523)	(51474)
Валовий: прибуток	050	32358	10795
Валовий: збиток	055	-	-
Інші операційні доходи	060	87442	39071
Адміністративні витрати	070	(7723)	(5787)
Витрати на збут	080	(5305)	(1817)
Інші операційні витрати	090	(89639)	(41999)
Фінансові результати від операційної діяльності: прибуток	100	17133	263
Фінансові результати від операційної діяльності: збиток	105	-	-
Доход від участі в капіталі	110	-	-
Інші фінансові доходи	120	4	37
Інші доходи	130	1966	309
Фінансові витрати	140	(1088)	(1236)
Втрати від участі в капіталі	150	-	-
Інші витрати	160	(2437)	(889)
Фінансові результати від звичайної діяльності: до оподаткування: прибуток	170	15578	-
Фінансові результати від звичайної діяльності: до оподаткування: збиток	175	-	(1516)
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(3516)	(1031)
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185	-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності: прибуток	190	12062	-
Фінансові результати від звичайної діяльності: збиток	195	-	(2547)
Надзвичайні: доходи	200	-	-
Надзвичайні: витрати	205	-	-
Податки з надзвичайного прибутку	210	-	-

Продовження таблиці В.2

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Частка меншості	215	-	-
Чистий: прибуток	220	12062	-
Чистий: збиток	225	-	(2547)
II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Матеріальні затрати	230	49570	34845
Витрати на оплату праці	240	19758	15693
Відрахування на соціальні заходи	250	7547	5736
Амортизація	260	2366	2418
Інші операційні витрати	270	12553	6144
Разом	280	91794	64836
III. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ			
Середньорічна кількість простих акцій	300	30792574	30902073
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	-	-
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію (грн.)	320	0,0003917	0,00008242
Скоригований чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію (грн.)	330	-	-
Дивіденди на одну просту акцію (грн.)	340	-	-

Продовження додатку В

Таблиця В.3 – Звіт про рух грошових коштів ВАТ “Насосенергомаш” за 2008 рік, тис. грн.

Стаття	Код	За звітний період		За попередній період	
		надходження	видаток	надходження	видаток
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності					
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	010	15578	-	-	1516
Коригування на:					
амортизацію необоротних активів	020	2366	X	2418	X
збільшення (зменшення) забезпечень	030	-	-	-	-
збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	040	-	5	-	105
збиток (прибуток) від неопераційної діяльності	050	467	-	543	-
Витрати на сплату відсотків	060	1088	X	1236	X
Прибуток (збиток) від операційної діяльності до зміни в чистих оборотних активах	070	19494	-	2576	-
Зменшення (збільшення):					
оборотних активів	080	-	27673	10687	-
витрат майбутніх періодів	090	-	334	2	-
Збільшення (зменшення):					
поточних зобов'язань	100	-	1436	6133	-
доходів майбутніх періодів	110	-	-	-	-
Грошові кошти від операційної діяльності	120	-	9949	19398	-
Сплачені:					
відсотки	130	X	1088	X	1729
податки на прибуток	140	X	2008	X	930
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	150	-	13044	16739	-
Рух коштів від операційних подій	160	-	-	-	-
Чистий рух коштів від операційної діяльності	170	-	13044	16739	-
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності					
Реалізація:					
фінансових інвестицій	180	1747	X	-	X
необоротних активів	190	166	X	289	X
майнових комплексів	200	-	-	-	-
Отримані:					

Продовження таблиці В.3

Стаття	Код	За звітний період		За попередній період	
відсотки	210	4	X	10	X
дивіденди	220	-	X	27	X
Інші надходження	230	711	X	584	X
Придбання:					
фінансових інвестицій	240	X	4296	X	-
необоротних активів	250	X	1290	X	2064
майнових комплексів	260	X	-	X	-
Інші платежі	270	X	627	X	-
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	280	-	3585	-	1154
Рух коштів від надзвичайних подій	290	-	-	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	300	-	3585	-	1154
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності					
Надходження власного капіталу	310	-	X	-	X
Отримані позики	320	55888	X	23036	X
Інші надходження	330	-	X	-	X
Погашення позик	340	X	36432	X	37794
Сплачені дивіденди	350	X	116	X	646
Інші платежі	360	X	57	X	-
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	370	19283	-	-	15404
Рух коштів від надзвичайних подій	380	-	-	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	390	19283	-	-	15404
Чистий рух коштів за звітний період	400	2654	-	181	-
Залишок коштів на початок року	410	344	X	58	X
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	420	5	-	105	-
Залишок коштів на кінець року	430	3003	X	344	X

Додаток Г

<p>Масштаб обслуговування фінансово-господарської діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - грошовий потік по підприємству в цілому; - грошовий потік по окремим видам господарської діяльності; - грошовий потік окремого структурного підрозділу; - грошовий потік окремої господарської операції. 	<p>Види господарської діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - грошовий потік від виробничої (комерційної) діяльності; - грошовий потік від інвестиційної діяльності; - грошовий потік від фінансової діяльності. 	<p>Черговість та напрямки здійснення платежів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пріоритетний грошовий потік; - поточний грошовий потік; - дискреційний грошовий потік; - довгостроковий грошовий потік.
<p>Напрямок руху потоку:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вхідний грошовий потік; - вихідний грошовий потік; - сальдовий (результативний) грошовий потік. 	<p>За стабільністю часових інтервалів формування:</p> <ul style="list-style-type: none"> - регулярний грошовий потік з рівномірними часовими інтервалами в межах періоду, що розглядається; - регулярний грошовий потік з нерівномірними часовими інтервалами в межах періоду, що розглядається. 	<p>Спосіб визначення розмірів грошового потоку:</p> <ul style="list-style-type: none"> - чистий грошовий потік; - розрахунковий грошовий потік (традиційний); - загальний грошовий потік.
<p>Ритмічність здійснення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - регулярні грошові потоки; - нерегулярні грошові потоки. 		<p>Сфера обігу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зовнішній грошовий потік; - внутрішній грошовий потік; - оптимальний грошовий потік.
<p>Метод оцінки у часі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поточний грошовий потік; - майбутній грошовий потік. 	<p>Обсяги надходжень та витрачань грошових коштів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - надлишковий грошовий потік; - дефіцитний грошовий потік; - оптимальний грошовий потік. 	<p>Форма здійснення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - готівковий грошовий потік; - безготівковий грошовий потік.

Рисунок Г.1 – Класифікація грошових потоків підприємства

Додаток Д

Таблиця Д.1 – Види грошових потоків від здійснення господарської діяльності

Операційна діяльність	Інвестиційна діяльність	Фінансова діяльність
<ul style="list-style-type: none"> - грошові кошти від продажу товарів, надання послуг; - грошові надходження від оренди, гонорарів, комісійних та інших доходів; - грошові платежі постачальникам за товари, послуги; - грошові платежі службовцям та від їх імені; - грошові надходження і платежі страховій компанії: страхові премії та позови, річні внески, інші страхові винагороди; - грошові виплати та компенсації податку на прибуток, якщо вони не пов'язані з інвестиційною чи фінансовою діяльністю; - грошові надходження та платежі за контрактами, укладеними з комерційною або торгівельною маркою; - відшкодування раніше списаних активів. 	<ul style="list-style-type: none"> - грошові платежі для придбання основних засобів, матеріальних та інших необоротних активів; - грошові платежі для придбання пайових чи боргових інструментів інших компаній та часток участі у спільних компаніях (крім еквівалентів грошових коштів і платежів, призначених для торгівельних платежів та комерційних цілей); - авансові грошові платежі та кредити (крім авансових платежів та кредитів, наданих фінансовими компаніями); - грошові відшкодування авансів і кредитів, наданих іншим сторонам (крім фінансових інститутів); - грошові платежі за терміновими контрактами, опціонами та свопами (крім випадків укладення контрактів з комерційною чи торгівельною метою або для фінансової діяльності). 	<ul style="list-style-type: none"> - грошові надходження від емісії акцій чи інших пайових інструментів; - грошові виплати власникам для придбання чи погашення акцій компанії; - грошові надходження від випуску незабезпечених облігацій, позик, векселів, забезпечених облігацій, закладних та інших короткострокових та довгострокових кредитів; - грошові погашення кредитних сум; - грошові платежі орендаря для зменшення заборгованості з фінансової оренди; - грошові надходження (платежі) від інвестицій в асоційовані, дочірні, спільні підприємства.

Додаток Е

Таблиця Е.1 – Організаційно-інформаційна модель аналізу грошових потоків підприємства

1. Мета і завдання аналізу грошових потоків	
1	2
1.1. Мета	1.2. Завдання
- Метою аналізу грошових потоків підприємства є прискорення руху грошових коштів і підвищення на цій основі оборотності активів і капіталу, а також забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності підприємства	- Аналіз джерел утворення грошових коштів - Аналіз напрямів витрачання грошових коштів - Аналіз руху грошових коштів за видами діяльності підприємства - Аналіз взаємозв'язку прибутку і змін грошових коштів - Аналіз взаємозв'язку зростання обсягів фінансово-господарської діяльності і потреб у грошових коштах
2. Об'єкти і суб'єкти аналізу грошових потоків	
2.1. Об'єкти	2.2. Суб'єкти
- Залишки грошових коштів та їх еквівалентів на певну дату - Надходження грошових коштів у результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства	- Вищі посадові особи підприємства - Економічні служби підприємства - Керівники функціональних та структурних підрозділів підприємства
- Витрачання грошових коштів у результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства Чинники, що спричинили зміну грошових активів	- Власники та акціонери. - Зовнішні користувачі інформації
3. Система економічних показників аналізу грошових потоків	
3.1. Абсолютні вартісні показники, джерелом яких є облік	3.2. Відносні показники, які є наслідком аналітичної обробки облікової інформації
1	2
- Залишки та обороти з надходження і витрачання грошових коштів та їх еквівалентів - Фінансові результати діяльності підприємства - Активи підприємства - Власний капітал і зобов'язання - Абсолютні показники динаміки	- Відносні показники структури активів, власного капіталу та зобов'язань - Відносні показники динаміки - Відносні показники інтенсивності процесів: коефіцієнти обороту з надходження і витрачання грошових коштів; коефіцієнт достатності чистого операційного грошового потоку; коефіцієнт ліквідності грошового потоку; коефіцієнт ефективності грошового потоку
4. Інформаційне забезпечення аналізу грошових потоків	
4.1. Зовнішня інформація	4.2. Внутрішня інформація
- Правова - Нормативна - Довідкова	- Планова - Фактографічна
5. Методичні прийоми обробки первинної (вхідної) інформації	
5.1. Економіко-логічні методи	5.2. Економіко-математичні методи
- Групування - Порівняння - Розрахунок відносних показників - Розрахунок середніх показників - Деталізація - Елімінування	- Методи обробки динамічних рядів - Методи регресійно-кореляційного аналізу - Методи моделювання
6. Узагальнення і реалізація результатів аналізу фінансового стану	
6.1. Узагальнення результатів	6.2. Реалізація результатів
- Систематизація інформації. - Кількісна оцінка втрачених можливостей збільшення абсолютної величини грошових коштів та прискорення їх оборотності - Кількісна оцінка потенційного збільшення абсолютної величини грошових коштів та прискорення їх оборотності - Оцінка вірогідності прогнозованих показників - Розробка багатоваріантних заходів щодо збільшення абсолютної величини грошових коштів та прискорення їх оборотності у майбутньому періоді - Оформлення результатів аналізу і передача їх в управлінські структури для реалізації запропонованих заходів	- Оцінка заходів щодо збільшення абсолютної величини грошових коштів та прискорення їх оборотності - Вибір оптимального варіанту заходів - Прийняття рішення щодо реалізації обраного варіанту заходів - Доведення прийнятого рішення до виконавців - Забезпечення контролю за виконанням прийнятих рішень

Додаток Ж

Таблиця Ж.1 - Форми аналізу грошових потоків підприємства

Класифікаційні ознаки	Форми аналізу
Спрямованість аналізу	<ul style="list-style-type: none"> - Аналіз обсягу грошових потоків - Аналіз динаміки грошових потоків - Аналіз структури грошових потоків - Аналіз рівномірності грошових потоків - Аналіз синхронності грошових потоків - Аналіз збалансованості грошових потоків - Аналіз ліквідності грошових потоків - Кількісна оцінка факторів, що визначають стан грошових потоків - Аналіз ефективності грошових потоків
Період проведення	<ul style="list-style-type: none"> - Ретроспективний аналіз - Поточний аналіз - Перспективний аналіз
Глибина аналітичної процедури	<ul style="list-style-type: none"> - Експрес-аналіз грошових потоків - Поглиблений аналіз грошових потоків
Інструменти аналізу	<ul style="list-style-type: none"> - Аналіз грошових потоків з використанням ПЕОМ - Аналіз грошових потоків без використання ПЕОМ
Суб'єкти аналізу	<ul style="list-style-type: none"> - Внутрішній аналіз грошових потоків - Зовнішній аналіз грошових потоків
Ступінь охоплення об'єкта аналізу	<ul style="list-style-type: none"> - Суцільний аналіз грошових потоків - Вибірковий аналіз грошових потоків
Зміст програми аналізу	<ul style="list-style-type: none"> - Комплексний аналіз грошових потоків - Тематичний аналіз грошових потоків

Додаток И

Таблиця И.1.1 – Аналіз ліквідності балансу ВАТ «Насосенергомаш» за 2006-2008 рр., тис.грн.

Активи	Роки			Пасиви	Роки			Розрахунковий надлишок (нестача)		
	2006	2007	2008		2006	2007	2008	2006	2007	2008
Високоліквідні активи (А1)	344	6986	1118	Найбільш строкові зобов'язання (П1)	2677	2114	4193	-2333	4872	-3075
Активи, що швидко реалізуються (А2)	24367	34237	37039	Коротко-строкові зобов'язання (П2)	20822	39405	36421	3545	-5168	618
Активи, що повільно реалізуються (А3)	20504	34657	56636	Довго-строкові зобов'язання (П3)	0	0	10100	20504	34657	46536
Активи, що важко реалізуються (А4)	34286	33646	26672	Стійкі пасиви (П4)	56002	68007	70751	-21716	-34361	-44079
Валюта Балансу	79501	109526	121465	Баланс	79501	109526	121465	x	x	x

Додаток К

Таблиця К.1 - Коефіцієнти ліквідності грошових потоків підприємства

№	Показник	Алгоритм розрахунку	Рік			Економічна сутність показника
			2006	2007	2008	
1	Коефіцієнт ліквідності грошового потоку	CIF/COF	1,001	1,004	1,035	Характеризує забезпеченість витрачання грошових засобів їх надходженням
2	Коефіцієнт відношення грошових надходжень до чистого грошового потоку	CIF/NCF	1309,244	238,159	29,351	Характеризує, який обсяг грошових надходжень потрібний для отримання 1 гривні чистого грошового потоку
3	Коефіцієнт інкасації дебіторської заборгованості	CIF/ДЗ	3,506	5,902	5,792	Характеризує ступінь обертання дебіторської заборгованості на основі грошових надходжень
4	Коефіцієнт покриття кредиторської заборгованості надходженням грошових засобів	CIF/КЗ	1,264	2,497	2,011	Характеризує здатність підприємства виконувати поточні зобов'язання за рахунок надходження грошових засобів
5	Коефіцієнт поповнення грошових засобів	CIF/ГК	279,223	14,434	226,788	Характеризує ступінь збільшення залишку грошових засобів
6	Коефіцієнт обертання оборотних активів на основі грошових надходжень	CIF/OA	1,060	0,959	1,033	Характеризує ступінь обертання оборотних активів підприємства на основі грошових надходжень

Продовження додатку К

Таблиця К.2 - Коефіцієнти грошової місткості грошових потоків підприємства

№	Показник	Алгоритм розрахунку	Рік			Економічна сутність показника
			2006	2007	2008	
1	Коефіцієнт окупності грошового потоку	COF/CIF	0,999	0,996	0,966	Відображає скільки гривень грошових виплат потрібно здійснити, для отримання 1 гривні грошових надходжень
2	Коефіцієнт співвідношення грошових виплат та чистого грошового потоку	COF/NCF	1308,244	237,159	28,351	Характеризує здатність ренерування чистого грошового потоку підприємства 1 гривнею грошових надходжень
3	Коефіцієнт співвідношення грошових виплат та дебіторської заборгованості	COF/ДЗ	3,503	5,877	5,595	Характеризує ступінь покриття повною інкасацією дебіторської заборгованості грошових виплат
4	Коефіцієнт погашення кредиторської заборгованості	COF/КЗ	1,263	2,486	1,942	Характеризує ступінь перевищення поточних грошових виплат над перспективними
5	Коефіцієнт вибуття грошових засобів	COF/ГК	279,009	14,373	219,061	Характеризує розмір грошових виплат, що припадають на 1 фивну залишку грошових засобів
6	Коефіцієнт співвідношення оборотних активів підприємства і грошових виплат	COF/OA	1,059	0,955	0,998	Характеризує грошову місткість оборотних активів, тобто розмір грошових виплат, що потрібно здійснити для формування 1 гривні оборотних активів

Продовження додатку К

Таблиця К.3 - Коефіцієнти ефективності грошових потоків підприємства

№	Показник	Алгоритм розрахунку	Рік			Економічна сутність показника
			2006	2007	2008	
1	Коефіцієнт притоку грошових засобів	NCF/CIF	0,001	0,004	0,034	Характеризує скільки гривень чистого грошового потоку генерує 1 гривня грошових надходжень
2	Коефіцієнт ефективності грошового потоку	NCF/COF	0,001	0,004	0,035	Характеризує скільки гривень чистого грошового потоку забезпечує 1 гривня грошових виплат
3	Коефіцієнт покриття дебіторської заборгованості чистим грошовим потоком	NCF/ДЗ	0,003	0,025	0,197	Характеризує скільки гривень чистого грошового потоку припадає на 1 гривню майбутніх грошових надходжень
4	Коефіцієнт забезпечення кредиторської заборгованості чистим грошовим потоком	NCF/КЗ	0,001	0,010	0,069	Характеризує ступінь покриття кредиторської заборгованості чистим грошовим потоком підприємства
5	Коефіцієнт чистого поповнення грошових засобів	NCF/ГК	0,213	0,061	7,727	Характеризує ступінь поповнення залишку грошових коштів підприємства за рахунок чистого грошового потоку
6	Коефіцієнт ефективності використання оборотних активів на основі чистого грошового потоку	NCF/OA	0,001	0,004	0,035	Характеризує розмір чистого грошового потоку, що генерується 1 гривнею оборотних активів підприємства

Продовження додатку К

Таблиця К.4 - Коефіцієнти аналізу майбутніх грошових потоків

№	Показник	Алгоритм розрахунку	Економічна сутність показника
1	Коефіцієнт співвідношення дебіторської заборгованості і надходження грошових засобів	ДЗ/СІФ	Характеризує співвідношення майбутніх та поточних грошових надходжень
2	Коефіцієнт забезпеченості кредиторської заборгованості надходженням грошових засобів	КЗ/СІФ	Характеризує забезпеченість майбутніх грошових виплат поточними грошовими надходженнями
3	Коефіцієнт співвідношення дебіторської заборгованості і грошових виплат	ДЗ/СОФ	Характеризує ступінь покриття грошових виплат інкасацією дебіторської заборгованості
4	Коефіцієнт покриття кредиторської заборгованості грошовими виплатами	КЗ/СОФ	Характеризує співвідношення майбутніх та поточних виплат
5	Коефіцієнт співвідношення дебіторсько; заборгованості і чистого грошового потоку	ДЗ/НСФ	Характеризує міру збільшення чистого грошового потоку в разі іювної інкасації дебіторської заборгованості
6	Коефіцієнт забезпеченості кредиторської заборгованості чистим грошовим потоком	КЗ/НСФ	Характеризує рівень забезпечення кредиторської заборгованості чистим грошовим потоком підприємства
7	Коефіцієнт співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості	КЗ/ДЗ	Характеризує рівень перевищення майбутніх грошових виплат над майбутніми грошовими надходженнями
8.	Коефіцієнт ліквідності майбутнього грошового потоку	ДЗ/КЗ	Характеризує здатність підприємства покрити майбутні грошові виплати за рахунок майбутніх грошових надходжень
9	Коефіцієнт співвідношення дебіторської заборгованості і наявних грошових засобів	ДЗ/ГК	Характеризує ймовірність поповнення залишку грошових коштів за рахунок майбутніх грошових надходжень
10	Коефіцієнт навантаження кредиторської заборгованості на 1 гривню грошових засобів	КЗ/ГК	Характеризує ймовірність зменшення залишку грошових коштів підприємства за рахунок майбутніх грошових виплат
11	Коефіцієнт відволікання грошових засобів у дебіторську заборгованість	ДЗ/АО	Характеризує частку оборотних активів підприємства, що інвестована в комерційне кредитування контрагентів
12	Коефіцієнт оберненої поточної ліквідності	КЗ/АО	Характеризує кількість поточних зобов'язань, що припадають на 1 гривню оборотних активів підприємства

Продовження додатку К

Таблиця К.5 - Коефіцієнти маневреності грошових потоків підприємства

№	Показник	Алгоритм розрахунку	Рік			Економічна сутність показника
			2006	2007	2008	
1	Коефіцієнт осідання позитивного грошового потоку	ГК/СІФ	0,004	0,069	0,004	Характеризує частку грошових надходжень, що осідає в грошових засобах
2	Коефіцієнт достатності грошових засобів для здійснення грошових виплат	ГК/СОФ	0,004	0,070	0,005	Характеризує ступінь покриття грошових виплат грошовими засобами, що є в розпорядженні підприємства
3	Коефіцієнт осідання чистого грошового потоку	ГК/НСФ	4,689	16,500	0,129	Характеризує частку чистого грошового потоку, що осідає в грошових засобах
4	Коефіцієнт співвідношення грошових засобів і дебіторської заборгованості	ГК/ДЗ	0,013	0,409	0,026	Характеризує частку майбутнього грошового потоку, що може осісти в грошових засобах
5	Коефіцієнт абсолютної платоспроможності	ГК/КЗ	0,005	0,173	0,009	Характеризує здатність підприємства виконувати свої зобов'язання за рахунок наявних грошових засобів
6	Коефіцієнт маневреності оборотних активів	ГК/ОА	0,004	0,066	0,005	Характеризує частку оборотних активів, що знаходиться в грошових коштах

Продовження додатку И

Таблиця И.1.2 – Основні фінансово-економічні показники діяльності
ВАТ «Насосенергомаш» за 2005 - 2008 рр.

Показники	Роки				Відхилення 2007/2005		Відхилення 2008/2006	
	2005	2006	2007	2008	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	69036,0	65446,0	96273,0	106833,0	27237,00	139,45	41387	163,24
Собівартість	54477	51474	60523	68516	6046	111,1	17042	133,11
Валовий прибуток, тис. грн.	10883,0	10795,0	32358,0	34797,0	21475,00	297,33	24002	322,34
Чистий прибуток (збиток) підприємства, тис. грн.	-2873,0	-2547,0	12062,0	9466,0	14935,00	319,84	12013	271,65
Середньорічна вартість основних засобів підприємства, тис. грн.	24692,0	23407,5	23122,0	22971,5	-1570,00	93,64	-436	98,13
Середньооблікова чисельність працюючих, чол.	2625,0	2396,0	2299,0	-	-326,00	87,58	-	-
Фондоозброєність	23,0	25,37	26,97	-	3,97	117,28	-	-
Фонд оплати праці, тис. грн.	13817,9	15269,4	19134,0	-	5316,10	138,47	-	-
Середньомісячна заробітна плата 1 працівника, тис. грн.	0,44	0,53	0,69	-	0,25	158,11	-	-

Продовження додатку И

Таблиця И.2 – Аналіз динаміки валюти балансу та виручки від реалізації продукції ВАТ «Насосенергомаш» за 2006-2008 рр.

Показники	Роки		
	2006	2007	2008
Валюта балансу, тис. грн.	79501,00	109526,00	121465
Виручка від реалізації, тис. грн.	65446,00	96273,00	106833
Абсолютне відхилення валюти балансу від попереднього року, тис. грн.	-11818,00	30025,00	11939
Коефіцієнт зростання валюти балансу	0,87	1,38	1,11
Абсолютне відхилення виручки від реалізації від попереднього року, тис. грн.	-3590,00	30827,00	10560
Коефіцієнт зростання виручки від реалізації	0,95	1,47	1,11

Таблиця И.3 – Аналіз показників майнового стану ВАТ «Насосенергомаш» за 2006-2008 рр.

Показник	Роки			Відхилення 2008р. до 2006 р.		Відхилення 2008р. до 2007 р.	
	2006	2007	2008	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,626	0,628	0,645	0,019	103,01	0,002	102,6
Коефіцієнт придатності	0,374	0,372	0,355	-0,019	94,96	-0,002	95,55
Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,026	0,054	0,039	0,013	150	0,028	72,2
Коефіцієнт вибуття основних засобів	0,030	0,012	0,011	-0,019	36,7	-0,018	91,67
Коефіцієнт приросту основних засобів	-0,004	0,042	0,040	0,044	-1000	0,046	95,23
Рентабельність основних засобів, %	-0,042	0,190	0,150	0,192	-357,678	0,232	78,88

Продовження додатку И

Таблиця И.4 – Аналіз активів ВАТ «Насосенергомаш» за ступенем ліквідності за 2006-2008 рр.

Активи	Абсолютні величини, тис. грн.			Питома вага, %		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Високоліквідні активи (А1)	344	6986	1118	0,43	6,38	0,92
Активи, що швидко реалізуються (А2)	24367	34237	37039	30,65	31,26	30,49
Активи, що повільно реалізуються (А3)	20504	34657	56636	25,79	31,64	46,63
Активи, що важко реалізуються (А4)	34286	33646	26672	43,13	30,72	21,96
Валюта Балансу	79501	109526	121465	100	100	100

Таблиця И.5 – Аналіз пасивів ВАТ «Насосенергомаш» за строком погашення зобов'язань за 2006-2008 рр.

Пасиви	Абсолютні величини, тис. грн.			Питома вага,%		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Найбільш строкові зобов'язання (П1)	2677	2114	4193	3,37	1,93	3,45
Короткострокові зобов'язання (П2)	20822	39405	36421	26,19	35,98	29,98
Довгострокові зобов'язання (П3)	0	0	10100	0,00	0,00	8,32
Стійкі пасиви (П4)	56002	68007	70751	70,44	62,09	58,25
Баланс	79501	109526	121465	100	100	100

Таблиця И.6 – Аналіз показників ліквідності ВАТ «Насосенергомаш» за 2006-2008 рр.

Показники	Роки			Відхилення		
	2006	2007	2008	2007/2006	2008/2007	2008/2006
Коефіцієнт покриття	1,92	1,82	2,30	-0,10	0,49	0,38
Крефіцієнт швидкої ліквідності	0,35	0,51	0,36	0,16	-0,15	0,01
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,01	0,17	0,03	0,15	-0,14	0,01
Чистий оборотний капітал, тис. грн.	21695,00	34006,00	52964,00	12311,00	18958,00	31269,00

Продовження додатку И

Таблиця И.7 – Аналіз показників фінансової стійкості ВАТ «Насосенергомаш» за 2006-2008 рр.

Показники	Роки			Відхилення		
	2006	2007	2008	2007/2006	2008/2007	2008/2006
Коефіцієнт автономії	0,70	0,62	0,58	-0,08	-0,04	-0,12
Коефіцієнт фінансування	0,42	0,61	0,72	0,19	0,11	0,30
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	0,48	0,45	0,57	-0,03	0,12	0,09
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,39	0,50	0,75	0,11	0,25	0,36

Таблиця И.8 – Аналіз показників ділової активності ВАТ «Насосенергомаш» за 2006-2008 рр.

Показники	Роки			Відхилення		
	2006	2007	2008	2007/2006	2008/2007	2008/2006
Коефіцієнт оборотності активів	0,73	0,98	0,89	0,25	-0,09	0,17
Строк обороту активів, днів	493,79	366,33	402,45	-127,46	36,12	-91,34
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	4,18	5,44	5,62	1,26	0,18	1,44
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	5,08	8,78	7,81	3,70	-0,96	2,73
Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	70,83	41,01	46,07	-29,82	5,05	-24,77
Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	86,20	66,22	64,09	-19,98	-2,12	-22,11
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	1,37	1,33	1,03	-0,04	-0,30	-0,34
Строк обороту матеріальних запасів, днів	262,47	271,25	350,42	8,78	79,17	87,95
Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	1,02	1,50	1,63	0,47	0,14	0,61
Строк обороту основних засобів, днів	351,37	240,33	220,19	-111,04	-20,14	-131,17
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	1,09	1,50	1,49	0,41	-0,01	0,40
Строк обертання власного капіталу, днів	331,13	240,32	241,76	-90,81	1,43	-89,38
Операційний цикл, днів	333,31	312,27	396,49	-21,04	84,22	63,18
Фінансовий цикл, днів	247,10	246,05	332,39	-1,06	86,34	85,29

Продовження додатку И

Таблиця И.9 – Аналіз показників рентабельності ВАТ «Насосенерго-маш» за 2006-2008 рр., %

Показники	Роки			Відхилення		
	2006	2007	2008	2007/2006	2008/2007	2008/2006
Рентабельність активів	-2,98	12,76	8,20	15,74	-4,57	11,18
Рентабельність власного капіталу	-4,45	19,45	13,64	23,90	-5,81	18,09
Рентабельність діяльності	-4,09	12,99	9,16	17,08	-3,82	13,25
Рентабельність продукції	5,40	26,28	22,01	20,88	-4,27	16,61

Таблиця И.10 – Аналіз руху грошових коштів від операційної діяльності

Показник	Роки			Зміна за рік			
	2006	2007	2008	2007		2008	
				Тис. грн.	%	Тис. грн.	%
Прибуток від операційної діяльності до зміни в чистих оборотних активах підприємства	2638	2576	19494	-62	2,35	16918	656,75
Зменшення (збільшення):							
оборотних активів	-1537	10687	-27673	12224	795,31	-38360	358,9
витрат майбутніх періодів	16	2	-334	-14	87,5	-336	100,6
Збільшення (зменшення):							
поточних зобов'язань	-4446	6133	-1436	10579	237,94	7569	123,41
доходів майбутніх періодів	-	-	-	-	-	-	-
Грошові кошти від операційної діяльності	-3350	19398	-9949	22748	679	-29347	151,29
Сплачені:							
Відсотки	-1915	-1729	-1088	186	9,71	641	58,91
Податки на прибуток	-1014	-930	-2007	84	-8,28	-1077	53,66
Чистий рух коштів від операційної діяльності	-6279	16739	-13044	23018	366,59	-29783	177,93

Продовження додатку И

Таблиця И.11 – Аналіз руху грошових коштів від інвестиційної діяльності

Показник	Роки			Зміна за рік			
	2006	2007	2008	2007		2008	
				Тис.грн.	%	Тис.грн.	%
Реалізація:							
фінансових інвестицій	-	-	1747	-	-	1747	-
необоротних активів	170	289	166	119	70	-123	42,56
Отримані:							
відсотки	2	10	4	8	400	-6	60
дивіденти	-	27	-	27	-	-	-
Інші надходження	-	584	711	584	-	127	21,75
Придбання:							
фінансових інвестицій	-	-	-4296	-	-	-4296	-
необоротних активів	-1707	-2064	-1290	-357	20,91	774	37,5
Інші платежі	-	-	-627	-	-	-627	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-1535	-1154	-3585	381	24,82	-2431	210,65

Таблиця И.12 – Аналіз руху грошових коштів від фінансової діяльності

Показник	Роки			Зміна за рік			
	2006	2007	2008	2007		2008	
				Тис. грн.	%	Тис. грн.	%
Отримані позики	56090	23037	55888	-33053	58,92	32851	142,60
Погашення позик	-47907	-37794	-36432	10113	21,11	1362	3,6
Сплачені дивіденди	-324	-651	-116	-327	100,93	535	82,18
Інші платежі	-	-	-57	-	-	-57	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	7859	-15408	19283	7549	96,06	3875	25,15

Продовження додатку И

Таблиця И.13 – Оцінка валових вхідних та вихідних грошових потоків підприємства

Показники	Роки			Зміна за рік			
	2006	2007	2008	2007		2008	
				Тис. грн.	%	Тис. грн.	%
Операційна діяльність:							
Вхідний	2654	19398	19499	16744	630,90	101	0,52
Вихідний	8933	2659	32539	-11592	-129,77	-29880	1123,7
Інвестиційна діяльність:							
Вхідний	172	910	2628	738	429,07	1718	188,79
Вихідний	1707	2064	6213	-643	37,67	-4149	201,02
Фінансова діяльність:							
Вхідний	56090	23037	55888	-17650	31,47	17448	45,39
Вихідний	48231	38440	36605	25195	52,24	-13569	58,90

Таблиця И.14 – Оцінка чистого руху грошових коштів підприємства

Показники	Роки			Зміна за рік			
	2006	2007	2008	2007		2008	
				Тис. грн.	%	Тис. грн.	%
Чистий рух грошових коштів від операційної діяльності	-6279	16739	-13044	10460	166,58	-29783	177,92
Чистий рух грошових коштів від інвестиційної діяльності	-1535	-1154	-3585	-381	24,82	-2431	67,81
Чистий рух грошових коштів від фінансової діяльності	7859	-15404	19283	-23263	296	34687	225,18
Чистий рух коштів за звітний період	45	181	2654	136	302,22	2473	1366,30

Продовження додатку И

Таблиця И.15 – Оцінка взаємозв'язку чистого грошового потоку підприємства та прибутку від звичайної діяльності

Показники	Роки			Зміна за рік			
	2006	2007	2008	2007		2008	
				Тис. грн.	%	Тис. грн.	%
Прибуток від звичайної діяльності	-2287	-1516	15578	771	33,71	14062	927,57
Показники	Роки			Зміна за рік			
Чистий рух грошових коштів за звітний період	45	181	2654	136	302,22	2473	1366,29

Таблиця И.16 – Оцінка відносних показників формування грошових потоків підприємства

Показники	Рік		
	2006	2007	2008
Коефіцієнт ліквідності грошового потоку	1,006	0,943	1,032
Коефіцієнт ефективності грошового потоку	0,00076	0,0042	0,0352

Додаток Л

$$КД_{чгп} = \frac{ЧГП}{ОБ + \Delta Z_{TM} + D_B}, \quad (Л.1)$$

де, $КД_{чгп}$ — коефіцієнт достатності чистого грошового потоку підприємства в періоді, що розглядається;

$ЧГП$ — сума чистого грошового потоку підприємства в періоді, що розглядається;

$ОБ$ — сума виплат основного боргу по довго- і короткострокових кредитах і позиках підприємства;

ΔZ_{TM} — сума приросту запасів товарно-матеріальних цінностей у складі оборотних активів підприємства;

D_B — сума дивідендів (процентів), виплачених власникам підприємства (акціонерам) на вкладений капітал (акції, паї тощо).

$$КЛ_{гп} = \frac{ПГП - (ГА_K - ГА_П)}{НГП},$$

(Л.2)

де, $КЛ_{гп}$ — коефіцієнт ліквідності грошового потоку підприємства в періоді, що розглядається;

$ПГП$ — сума валового позитивного грошового потоку (надходження грошових коштів);

$ГА_K$ — сума залишку грошових активів підприємства на кінець періоду, що розглядається;

$ГА_П$ — сума залишку грошових активів підприємства на початок періоду, що розглядається;

Продовження додатку Л

НГП — сума валового негативного грошового потоку (витрачання грошових коштів).

$$KE_{гп} = \frac{ЧГП}{ВГП},$$

(Л.3)

де, $KE_{гп}$ — коефіцієнт ефективності грошового потоку підприємства у періоді, що розглядається;

ЧГП — сума чистого грошового потоку підприємства у періоді, що розглядається;

НГП — сума валового від'ємного грошового потоку підприємства у періоді, що розглядається.

$$KR_{чгп} = \frac{ЧГП - D_B}{\Delta PI + \Delta \Phi I_D},$$

(Л.4)

де $KR_{чгп}$ — коефіцієнт реінвестування чистого грошового потоку в періоді, що розглядається;

ЧГП — сума чистого грошового потоку підприємства у періоді, що розглядається;

D_B — сума дивідендів (процентів), виплачених власникам підприємства (акціонерам) на вкладений капітал (акції, паї тощо);

ΔPI — сума приросту реальних інвестицій підприємства (у всіх їх формах) в періоді, що розглядається;

$\Delta \Phi I_D$ — сума приросту довгострокових фінансових інвестицій підприємства в періоді, що розглядається.

Додатку М

1. Коефіцієнт ліквідності грошового потоку підприємства, що розраховується за формулою:

$$K1 = \frac{CIF}{COF}, \quad (M.1)$$

де CIF - позитивний грошовий потік [надходження грошових коштів];

COF - негативний грошовий потік (витрачання грошових коштів).

Коефіцієнт K1 доцільно обчислювати в розрізі окремих часових інтервалів (як і більшість інших коефіцієнтів, що характеризують рух грошових коштів підприємства], оскільки він відображає збалансованість виникнення позитивних та негативних грошових потоків підприємства, а отже сприятиме формуванню більш чіткого уявлення про тенденційність синхронності надходження та витрачання грошових коштів підприємства у майбутньому.

2. Коефіцієнт ефективності грошового потоку підприємства, що розраховується за формулою:

$$K2 = \frac{NCF}{COF}, \quad (M.2)$$

де NCF - чистий грошовий потік.

Даний відносний показник, характеризує співвідношення чистого грошового потоку за період дослідження з загальним витрачанням грошових засобів підприємства.

3. Коефіцієнт реінвестування чистого грошового потоку підприємства, що розраховується за формулою:

$$K3 = \frac{NCF_p}{NCF}, \quad (M.3)$$

Продовження додатку М

де NCF_p – обсяг грошового потоку, що направляється на реінвестування.

Показник К3 характеризує питому вагу грошового потоку підприємства, що направляється на реінвестування в рамках загального чистого грошового потоку підприємства в досліджуваному періоді.

4. Коефіцієнт рентабельності на основі грошового потоку підприємства (рентабельність продажу по Cash-Flow), розраховується за формулою:

$$K4 = \frac{NCF_{on}}{BP}, \quad (M.4)$$

де NCF_{on} – чистий грошовий потік підприємства від операційної діяльності;

BP – виручка від реалізації продукції (робіт товарів та послуг) підприємства.

Коефіцієнт К4 характеризує частку чистого грошового і ютоку від операційної діяльності в обсязі виручки від реалізації продукції (робіт, товарів та послуг] підприємства.

5. Коефіцієнт самофінансування, розраховується за формулою:

$$K5 = \frac{NCF}{ІНВ}, \quad (M.5)$$

де ІНВ - сума необхідних капітальних інвестицій.

Коефіцієнт К5 показує, який відсоток інвестицій можна реалізувати за допомогою чистого грошового потоку підприємства, юбто характеризує рівень самофінансування підприємства

6. Коефіцієнт окупності інвестицій, що рахується за формулою:

Продовження додатку М

$$K6 = \frac{ІНВ}{NCF}, \quad (M.6)$$

За допомогою даного коефіцієнта визначається кількість періодів, за які можна покрити інвестиції за допомогою чистого грошового потоку підприємства.

7. Коефіцієнт обслуговування боргу, що обчислюється за формулою:

$$K7 = \frac{ПК}{NCF_{on}}, \quad (M7)$$

де ПК - обсяг позичкового капіталу підприємства.

Коефіцієнт обслуговування боргу характеризує здатність підприємства обслуговувати свої зобов'язання за рахунок чистого грошового потоку підприємства від операційної діяльності. Даний показник є одним з найбільш важливих в системі коефіцієнтної оцінки грошових потоків підприємства як основи управління ними, оскільки на його основі відбувається прийняття найбільш важливих рішень, що базується на оцінці ліквідності, платоспроможності та кредитоспроможності підприємства [23].

Додаток Н

Коефіцієнт кореляції додатного та від'ємного грошових потоків у часі розраховуються за наступною формулою:

$$KK_{дп} = \sum P_{п,о} \left(\frac{ДГП_i - \overline{ДГП}}{\sigma_{дгп}} \right) * \left(\frac{ВГП_i - \overline{ВГП}}{\sigma_{вгп}} \right), \quad (Н.1)$$

де $KK_{дп}$ - коефіцієнт кореляції додатного та від'ємного грошових потоків у часі;

$P_{п,о}$ - прогнознi ймовiрностi вiдхилення грошових потокiв вiд їх середнього значення в плановому перiодi;

$ДГП_i$ - варіанти сум додатного грошового потоку в окремих інтервалах планового періоду;

$\overline{ДГП}$ - середня сума додатного грошового потоку в одному інтервалі планового періоду;

$ВГП_i$ - варіанти сум від'ємного грошового потоку в окремих інтервалах планового періоду;

$\overline{ВГП}$ - середня сума від'ємного грошового потоку в одному інтервалі планового періоду;

$\sigma_{дгп}$, $\sigma_{вгп}$ - стандартне відхилення сум грошових потоків (відповідно – додатного та від'ємного).